

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

BAGONG HIMAGSIKAN

MANANAIG AKO'T HINDI PASUSUPIL,
LAHAT KONG NAMANA AKING TINATAKWIL;
ANG GOBYERNONG ITO'Y AKING BUBUWAGIN:
AKO'Y PINAGPALA AT HINDI ALIPIN.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

- m.c.a.

BAGONG PAG-ASA

ANG KABAN NA BAUL,
NANG ITO AY BUKSAN,

ANG MGA DIMONYO'Y

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

LAHAT NAGLABASAN;

AT LUMALAGANAP

SA LAHAT NG LUGAR:

HINDI NAWAWALA

MGA KASAMAAN.

WALANG NANG MAGAWA,

KUNDI ANG MAGHINTAY:

SA BAGONG PAG-ASA,

NA INAABANGAN.

* * *

- mula sa aklat na Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2019

PHOTO: artworks by Juanito Torres

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

SA LIBING NG LUMAD

ITONG nakaraa'y bugtong na masama;

Sa damit panglibing sumagot ang lupa:

Mga alingawngaw haginit ng pana,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Kahulihulihang Kruz ng Tadhana.

INIT ng hininga'y lamig na dumampi:

Gabing nagdidilim sa apoy ng imbi;

Bayad Kaluluwa'y tinanggap na sukli,

Sa gaspang na palad ng Kawawang Lipi.

MGA paruparo'y tumigil nang kampay,

Ang simoy ng hangin sunog na kahuyan;

Nadurog sa lupa mga Batong Bughaw,

Tinakpan ng ulap ang Nagaping Araw.

SA likod ng lawa'y tubig ay pagaspas,

Ang hukbo ng dilim tinawid ang landas;

Lupit kamataya'y sa sakop gumulat:

Wagayway sa lungkot ang Luksang Watawat.

AWIT na tulain ay kapangahasan,

Alay na bulaklak, natuyot sa kamay;

Paa ay tumindig, walang matungtungan:

Bigo ang Pag-ibig sa Lupang Minahal.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

* * *

- mula sa aklat na: Ang Bagong Himagsikan

Manuel Cruz Ambrocio,

Copyright Yr. 2017

PHOTO: Cesar Legaspi Paintings

BAGONG DATING SIGAW

AT ang ibang lahi, tayo'y binabastos,
Hawak nilang Biblia sa ati'y pinukpok:
Doon sa Impierno tayo'y masusunog,
Kung wala daw sila, wala tayong Diyos !

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT, sila sa ati'y naging taga-takda,
Daig pa ang Diyos, sila ang Bathala:
Hinubad sa atin, pagiging dakila,
Sa Mata ng Mundo, tayo ay kawawa.

PAWANG tanga tayo'ng Demokrasya'y alam,
Ang Gobyerno nati'y galing sa dayuhan;
AT, hindi magawang maging Katipunan:
Kung saang bayani'y nagbuwis ng buhay !

BAWAT kinikilos, batayan ng bukas,
Bunga ng kahapon, ngayong nagaganap:
Isang kasalanan na tayo'y pumayag,
Na sa buhay natin, iba ang humawak.

SA katawang lupa, maikli ang buhay,
Ngunit kaluluwa'y walang kamatayan:
Walang maging dapat na katatakutan,
Ang lahat ng lakas, ibuhos sa laban.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT, itong katawang nakatanikala,
Sa bawat mangyaring mabuti't masama:
Ngunit walang takot ang Taong Malaya,
Pag-ibig sa Bayan, ang tanging adhika.

HINDI ninanais, sarili'y yumaman,
Sa pawis ng kapwa'y ayaw makinabang:
Ang hibik ng puso'y pagka-pantay-pantay,
Ang laman ng isip, Paglaya ng Bayan.

Tayo'y mga banal, tayo ay dakila;
Kalooba'y buo, wagas ang pithaya:
Bagong dating sigaw, Maharlikang Diwa:
Narito ang buhay, muling itataya.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Copyright yr. 2017

WELGA

Pabrika itong pinag-uukulan

Ng utak, bisig ko't kamay -

Welga itong kinasadlakan

Ng lakas ko at buhay:

AKO ANG PATAY.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sino ang may kasalanan?

Kamalayan ko'y inu-uto

Ng Relihiyon

At hiram na Gobyerno -

Bayan kong gatasan

Ng Patakarang Dolyar:

AKO ANG PATAY.

Bulok na Sistema

Nang upang maparam -

Welga ba ang kailangan?

AKO ANG PATAY.

Hindi, oh hindi!

Anak ni Bathala

Ako'y itatanghal -

May bagong Bandila,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

May bagong Pangalan -

Sa sariling Bayan

Ay haring paglilingkuran

Nilang mga ampon

Ng Puti at Dilaw:

PAGTAAS KAMAO,
AKO ANG BUHAY!!!

Humanda kayo.

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2019

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

SANDATA

DI FELIPENG BANSAG,

TAGALOG ANG TAWAG:

WIKANG MATAAS.

ANGKING WALANG KUPAS,

SANDATA AT LAKAS:

LALAGI KONG HAWAK.

SA DILIM MADILAT,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

ANG GAMIT KONG ARMAS:

SA AKING PAGBANAT,

MAGDALANG LIWANAG.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2019

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MALAYANG BAYAN:

Malaya na ako, hindi Filipino;
PINAGPALA na ang Pangalan ko.
At, ang aking Bansa ay makikilala
sa tawag na: Republikang Perlas ng Silangan, Estado ng Pinagpala.

BARANGGAYANG BUHAY, ay ibalik natin,
Huwag nang pa-baboy, Bayan kong magiting;
Gobyernong pamana ng Dayo'y baguhin;
Maling kinagisnan, atin nang limutin.

"ALIPIN NG HARI, Haring Felipe ko" -
Pilit pina-bigkas, sa labi ng Ina ko;
Panahon na Ngayon, na ang Pangalan ko,
Gawing PINAGPALA, hindi Filipino.

ITONG EKONOMYA ay naibento lang,
Nitong mga ganid, mahilig sa layaw;
Naging pakunwari, itong Kabuhayan,
Sila ang kumita, naiwan ang Bayan.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KUNG ANO ang pagod, iyon ang bayaran,
Huwag ipa-negosyo, Salaping-Palitan;
Huwag pa-biktima, sa lakad ng Dolyar,
At gawin nang Ginto, ang Pera sa Kamay.

ITONG Lupang Likas, na tinutungtungnan,
Kung sinong nagpala ay siyang gawaran;
Walang sakdal dito, na pag-aangkinan,
Hindi maging dapat na kinakalakal.

HINDI ma-aaring, iyo ang Palayan,
Iyo pa ang Fishpond at Condo mong bahay;
Aba, itong iba'y walang pupuntahan,
Dahil sa iyong pagiging suwapang.

BAYAN KO, Bayan ko, bawat Mamamayan,
Lahat ay kasaping, Hukbong Sandatahan;
Huwag nang pumayag: sila 'lang Militar,
Nag-sisiga-siga'y Tutang Malakanyang.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

LIBO-LIBONG PULO, itong Kapuluan,
Pa'nong 'pagtatanggol sa sumasalakay?
Mamamayang Lahat, sanay sa Militar,
Na handa ang loob, pati ang katawan.

SA BAYANG KONG MAHAL, mag-paaral Anak,
Eskuelang Militar dito'y walang bayad;
Pinagpala itong tutuklas ng Lahat,
Sa dunong at dangal, ay lalaging mulat.

AH, BANDERA natin, ay bakit kakulay,
Nitong ibang bansang sa ati'y nang-uyam?
Kulay Bahaghari, ang Sikat ng Araw,
Sagisag ng Langit, ating iwagayway.

MATATAG NA PUNO, dahil ito'y wala,
Ang mangu-ngulimbat ay nag-lilipana;
At pang-karaniwan pagiging masama,
Sa payag na Bayan, na maging kawawa.

ANG TAONG lumagi, sa lupa magtagal,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Takda ng Panahon 3-hating tunay:

Sa unang 30, nitong maging buhay,
Maghandang lumaki, matuto ng Aral.

PAG-HAHANAP BUHAY, 30 susunod,
Pamilyang tagumpay, ang itataguyod;
Nalalabi nama'y ipag-kakaloob,
Sa Lipunang Bayan, maging isang Lingkod.

WALA NANG BOTOHAN, na ipa-aangkin,
Pagkat ang lumitaw, na napaka-galing:
Pagiging Pinuno, ang siyang tungkulin,
Isang kagitingan, na dapat pasanin.

HUKBONG DUGONG BUGHAW, tipuning panustos,
ANGKAN, paramihin, huwag maging baog;
Hagdaning Palayan, ang Kinalbong Bundok;
Sa Bayan ang Buhay ay gawing Kaloob.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2018

AT, MAGHIHIMAGSIK

LAKING kamalian nang ako'y maghangad,
I-asang Gobyerno ang Bayan kong Liyag:
At, sa Pulitiko ang aking tinanggap,
Ay sapal at ipa sa halip na bigas.

AT, dahil nangyaring ang Gobyerno mismo,
Nagsasamantala sa Bayang Ina ko:
Ah, wala nang ibang ipaglilingkod ko,
Ma-alay na buwis, ang buhay kong ito.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

GOBYERNONG Pinuno ay laging bayaran,
Nitong mga tusong ganid na mayaman;
Ilaw, daan, tubig, pinagkakakitaan,
Tayong mga masa ay apak-apakan.

SA nakakarami ay Kristong hubad,
Sa katawa'y suot, ang kupas na bahag:
Ang masasalapi'y sa dangal ay salat,
Na kahit iilan, kanila ang lahat.

MAY imposible ba, sa galit ng Bayan?
Ikot ng Daigdig: Batas Himagsikan;
Sa gawa ng Tao na pag-lalamangan,
May balik na ganti, hanggang sa pumantay.

* * *

- mula sa Ang Bagong Himagsikan

Copyright yr. 2019

by Manuel Cruz Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

WALANG KABUSUGAN

WALANG pakialam: kapag ang Gobyerno'y

Naging dambuhala, at isang negosyo:

Gayong wala naman ni isang prducto;

Habang yumayaman mga Pulitiko.

SA CAPITALISTA'Y walang paki-alam,

Konting pasuweldo sa namamasukan;

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Malaki patubo ng pamumuhunan:

Mga ganid silang walang kabusugan.

WALANG pakialam: kung ano ang gawin,

Ng Diyos sa Lupa, kahit pa bahain;

Bundok ay gumuho, dumumi ang hangin:

At ang mga tao'y lumagi sa dilim.

WALA nang halaga, maging Huling Araw,

Sa hatol ng Kristong kaliwa o kanan;

Sa kambing at tupang gantimpalang laan:

Impierno ma't Langit, walang paki-alam.

GAGAWIN kong pilit, makipagdaigan,

Kapwa ko'y gutom, ako'y bundat tiyan;

Ang batas sa lupa'y matira matibay:

Hanggang itong Mundo'y tuluyang magunaw.

* mula sa aklat na Ang Muling Himagsikan

By Manuel Cruz Ambrocio.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Copyright yr. 201

AT, NAKAKALUNGKOT:

HOW DID THE JEWS
AND THE FILIPINOS
GET THE TEN COMMANDMENTS?

So God went to the Jews and said, 'I have Commandments.'

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

The Jews asked, 'Commandments? How much do they cost?'

God replied, 'Nothing. They are free.'

*The Jews answered, 'Good. We shall take Ten !

AND ...

So God went to the Filipinos and said, 'I have Commandments.'

The Filipinos asked, 'Commandments?'

Yes, that's what we needed,

we are used to be commanded by other people,
that's what our name signifies, the King's slaves.

Give us more than Ten. We can take it all."

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

LAPIS

MGA KABABAYAN: tayo ay gumising,
Likas nating yaman ay ating bawiin;
Lapis ay tasahan, isulat sa papel:
Mga namumuno ay pawang suwail !

SA pag-babangayan tayo ay tumigil,
Karapatang lugmok ay ibangon natin;
Lapis ay tasahan, kumuha ng papel:
Ito ang kalasag na ating gamitin !

MGA kahirapa'y di dapat tanggapin,
Huwag tantanan ang mga inutil;

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Lapis ay tulisan, unatin ang papel:

Ituloy ang laban, Gobyerno ay tapusin !

* * *

- mula sa aklat na ang Muling Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2018

"Government is, or ought to be, instituted for the common benefit and security of the people, nation or community; whenever any government shall be found inadequate or contrary to these purposes, a majority of the community hath an indubitable, unalienable, indefeasible right, to reform, alter, or abolish it, in such manner as shall be judged most conducive to the public Weal."

*George Mason,
Virginia Declaration of Rights, May, 1776*

MAKIPAGTAGISAN

LAHING Kayumanggi na tubong Silangan:

Magpawis sa lupa'y hindi kailangan.

Sa bawat sandali'y nagninilay-nilay,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

At, kay Bathala, inukol ang Buhay.

NAGHIRAP na ngayon, dahil sa Dayuhan:

Ang saganang Hardin inagaw sa kamay.

ANG dating magiting, naubos ang tapang:

Mistulang alipin, Espirtu't katawan.

PAG-ASA ay langit sa kabilang buhay:

Mga ulo'y yuko, sa Diyos na hiram.

TAYO ay kumilos, itigil ang daldal,

Ating paka-tao'y muling gawing paham.

- AT, upang mabalik ang naglahong dangal:

- Ngayon ang panahong makipagtagisan.

* * *

- mula sa aklat na: Ang Bagong Himagsikan

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

by Manuel Cruz Ambrocio, Copyright Yr. 2017

KAMI AY INALIPIN

KAPAG nais maki-pagulayaw sa DIYOS,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

noon kay Bathala - ay nanalangin
at mag-didili-dili;
at sa pagninilay ang pinupuntahang lugar
ay ang mishong nilikha sa Kamay ng DIYOS:
sa lilim ng Punong-Kahoy,
o kaya ay sa tabing dagat,
dili kaya'y sa Hardin ng mga Bulaklak.

Bakit naman ang ibang relihiyon,
ang pinupuntahan
ay mga gusaling likha ng kamay ng tao;
yari ng sariling imahinasyon.

Ganoon din, ang mga larawan doon
ay may kanya-kanyang itsura.
Mahirap talagang sumamba sa DIYOS
na hindi nakikita.
Mahirap mag-pakatotoo.
Madaling mag-kunwa-kunwarian.
Kunwari ay ito ang Krus
na pinag-pakuan kay KRISTO.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Tinototoo naman ng mga Filipino,
kaya hanggang ngayon
alipin sila ng relihiyon ni Haring Felipe.

AH, titakawil namin ang pangalang Filipino:
kami'y Pinagpala lahing Maharlika.

AT, ANG DIYOS AY DIYOS, HINDI VERBO:

Sa simula nilikha ng Diyos ang araw,
at nakikita natin ang araw.

Sa simula nilikha ng Diyos ang mga halaman,
at nakikita natin ang mga halaman,
ayon sa kanya-kanyang binhi.

Sa simula nilikha ng Diyos ang mga hayop,
at nakikita natin ang mga hayop,
ayon sa kanya-kanyang uri.

Sa simula nilikha ng Diyos ang mga tao,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

at nakikita natin ang tao,

ayon sa kanya-kanyang lahi: Lahing Arabo,

Lahing Hebrew, Lahing Europeo, Lahing Asyano, Lahing Negro, Lahing Kayumanggi.

At bawat lahi ay may sariling pagkakilala sa Diyos,

sa atin ay Bathala:

Bahala sa lahat ng Diyos.

Bathala, the Tagalog God

Bathala, the God of the Tagalogs

The word Bathala is believed to have come from the Sanskrit Bhattara Guru or “the highest of the gods.”

In Philippine mythology,

the highest-ranking god

of the ancient Tagalog people is Bathala, also known as or Maykapal or Abba.

Bathala is the creator of all things

— the sea, the sky, the earth, and all the plants, everything.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

WELGA

Pabrika itong pinag-uukulan

Ng utak, bisig ko't kamay -

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Welga itong kinasadlakan

Ng lakas ko at buhay:

AKO ANG PATAY.

Sino ang may kasalanan?

Kamalayan ko'y inu-uto

Ng Relihiyon

At hiram na Gobyerno -

Bayan kong gatasan

Ng Patakarang Dolyar:

AKO ANG PATAY.

Bulok na Sistema

Nang upang maparam -

Welga ba ang kailangan?

AKO ANG PATAY.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Hindi, oh hindi!

Anak ni Bathala

Ako'y itatanghal -

May bagong Bandila,

May bagong Pangalan -

Sa sariling Bayan

Ay haring paglilingkuran

Nilang mga ampon

Ng Puti at Dilaw:

PAGTAAS KAMAO,

AKO ANG BUHAY!!!

Humanda kayo.

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2019

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

UGALING ALIPIN:

- MGA May-ari ng Corporation

na nagpapayaman

sa pawis ng kapwa;

- At ang Gobyernong

nabubuhay

sa buwis at pang-aalipin

sa kanyang mamamayan!

- Patuloy ang usad ng buhay:

maging sunod-sunuran,

taglay ang ugaling taga-sagwan.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

* * *

- mula sa aklat na Ang Muling Himagsikan

Copyright yr. 2019

by Manuel Cruz Ambrocio

TINIG

MGA namumuno sa Lahi ay ungas,
Aral ng Kanluran sa kamay ang hawak:
Hindi maibalik Kayumangging Ugat,
Pag-babayanihang sa dugo ay likas.

LAHING Pinagpala'y na sa Kalayaan,
Kung hindi alipin ng mga mayaman:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Doon sa libingan, dapat ay tiwasay,
Ang mga bayaning nag-buwis ng buhay.

GOBYERNONG umiral hanggang hindi buwag,
Yaong mga ganid aani ng sarap;
Habang mamamaya'y alipin ng hira,
Dugo ng bayani'y nasayang na patak.

ANG takip na lupa sa pinaglibingan,
Ng mga bayani doon sa himlayan;
Sa agos ng luha'y muling babasbasan:
Marinig ang tinig nitong sambayanan -

SA Tunog Kampana'y ang pananambitan:
- Bagong Republikang may dangal at tapang.

* * *

- mula sa aklat na Ang Muling Himagsikan
By Manuel Cruz Ambrocio, Copyright yr. 201

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

GOBYERNO REBULUSYONARYO

MAGMAHAL sa Baya'y tungkulin ng Tao,
At maging dapat din sa ating Gobyerno;
Kapag hindi gano'n magtaas kamao:
Dugo ma'y masaid sa puso mong ito.

HABANG namumuno'y sa puesto ay ganid,
Ang tingin sa masa'y mabababang yagit;
At itong Gobyerno ang nakahihigit:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Tabak..ihahasa ng bayang marikit.

DI dapat magtagal sa kanyang puesto,
Mga namumunong masasamang tao;
Tulad nila'y ahas..gatas 'pakain mo:
Ah, mag-iipon lang nang kamandag ito.

KATAPAT ay pera sa panunungkulan,
Makapal ang mukha ng mga nahalal;
Itong Demokrasya'y isang kahihyan:
Ang boto ng tao ay putang bayaran.

AH, giliw kong baya'y huwag nang mahawa,
Huwag mong bayaang maging hayop ka;
Mula sa Gobyerno ang pag-sasamantala:
Anong kabanalan ang aasahan pa?

SA pagsasarili'y tuwa ay makamtan,
Maging maligaya..Layunin ng Buhay;
Sa angking talino'y makita ang tunay:
Bakit ang Gobyerno'y Tao ang Gatasan?

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

SA lakad-daigdig ay itong Gobyerno,
Litong-litong lagi, laging tarantado;
Mula pa sa una at hanggang sa dulo:
Batas ginagawang pang-api sa Tao.

SILANG namumuno ay iba ang dasal,
Ang pamamahala'y maging hanap-buhay;
Ah, kaunlaran ba, ang ganitong lagay:
Sa Langit ang sadlak, o sa pusalian?

MALUBHANG malubha yaring kalagayan,
At naghihingalo ang Ina kong Bayan;
Sa kaliwa'y apoy, may apoy sa kanan:
Sa puri ay salat, ang pamahalaan.

HUWAG paalipin, tayo ay may dangal,
Atin nang itigil ang pagiging hangal:
Minsan pang punitin ang sedulang tangan;
Ang dugo sa ugat, muling gawing bughaw.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

SISTEMA'Y baguhin, Bayan'g minumutya,
Batik kahihiya'y tanggalin sa mukha;
Sa apoy, sa hangin, sa tubig, sa lupa,
Matanghal na tayo'y Lahing Pinagpala!

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2017

PHOTO: at Fort Santiago -

Dr. Jose P. Rizal, Marcelo H. Del Pilar, Graciano Lopez Jaena, and
sitting in front: Leunam Oicorbma

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT, MGA HAYOP ANG TURING NILA SA ATIN:

A Filipino baby and her family inside a human zoo in NYC, US in 1906.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MULI NATING BUHAYIN,
ANG KANILANG PINATAY.

"ALIPIN ng Hari, Haring Felipe mo."
Pilit pinabibigkas, sa labi ng Ina mo;
Panahon na ngayon, na ang Pangalan mo,
Gawing PINAGPALA, hindi Filipino.

NOONG makalawa, itong Bonifacio,
Matapos patayin, nila Aguinaldo:
Palagi nang Corrupt ang ating Gobyerno,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Bangkay na lumamig, itong Pagbabago.

NOON hanggang ngayon, ang mga Mestiso,
Sinipsip ay dugo'ng parang mga kuto;
Kaya, ang nangyari: itong Bayan ko,
Ay kalansay na nga, durog pa ang buto.

ITONG EKONOMYA ay naibento lang,
Nilang mga ganid, mahilig sa layaw;
Naging pa-kunwari, itong Kabuhayan,
Sila ang kumita, naiwan ang Bayan.

BARANGGAYANG buhay ay ibalik natin,
Huwag nang pa-baboy, Bayan kong magiting;
Gobyernong pamana ng dayo'y limutin,
Maling kinagisnan, atin nang baguhin.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio,
Copyright yr. 2017

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PHOTO: art works by Rudy Herrera

ANGAS

NA sa Gobyerno ay langaw at pulgas,
Mga tao'ng mababa ang antas;

Wala silang alam baguhin ang lakad:
Upang Bayan natin ay maging maunlad:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang alam lang nila ay puro angas.

WALANG Pulitico na hindi yumaman:

Hanapbuhay nila'y sa Kaban ng Bayan.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2017

KAY EMILIO JACINTO

(December 15, 1875 - April 16, 1899)

AT, sa Bayan'g ito

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Yumaman ang Tao:

Nang dahil sa pera,
Nagdamit nang bongga -
Hubad ang Kaluluwa.

Hindi nila alam ito,
Hindi nila alam ito.

AT, sa Kapuluang ito,
Kapag nagdusa, bobo.

Magmura ay tarantado,
Ang lumayas ay Santo -
Sa ibang Bansa ang trabaho.

Hindi nila alam ito,
Hindi nila alam ito.

ANG lumaban ay gago,
Lulugmok ang Tao.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa galit sa Gobyerno,
Patay si Bonifacio -
At, higa si Emilio.

Hindi nila alam ito,
Hindi nila alam ito.

* * *

- mula sa Aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio,
Copyright yr. 2017
PHOTO: sa burol ni Emilio Jacinto

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PAMAMA

PAMANA ng Nuno'y hindi ko matanggap,
Filipinong Ngalang sa Lahi'y ginawad;
Kaya ay alila buhay kong dinanas,
Alipin ng Hari'y sa aki'y binansag.

DUGONG Kayumanggi, Maharlikang Kulay,
Ngunit, sa Bansa ko, ay walang tirahan;
Lupa kong minana, sakop ng iilan,
Ang nakararami, isku'ater sa kanal.

AT, itong Gobyerno'y naging Demokrasya,
Pamana ngang ito'y saan nga kinuha;
Yaong nahahalal ang gamit ay pera,
Ang panunungkula'y pagsasamantala.

MAY pag-asa bang ibalik ang giting,
Kung itong Pamana, ay aking itakwil?

DANGAL ng Bayan, muling bubuhayin,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Perlas ng Silangan, gagawing magiting;
Gobyerno't Relihyon, aking babaguhin,
Bathala kong Diyos, ang kikilalanin.

NINUNONG Alipin ng mga Dayuhan,
Na, dusa at lungkot, ang ikinamatay;
Minana sa inyo'y aking tatanggihan,
At, sa Isang Suntok: Ako'y Bagong Buhay.

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
By Manuel Cruz Ambrocio
Copyright yr 2019
PHOTO: at Miguel Malvar Museum

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KAMALIAN

LAKING kamalian nang ako'y maghangad,
I-asang Gobyerno ang Bayan kong Liyag:
At, sa Pulitiko ang aking tinanggap,
Ay sapal at ipa sa halip na bigas.

AT, dahil nangyaring ang Gobyerno mismo,
Nagsamantala sa Bayang Ina ko:
Ah, wala nang ibang ipaglilingkod ko,
Ma-alay na buwis, ang buhay kong ito.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

GOBYERNONG Pinuno ay laging bayaran,
Nitong mga tusong ganid na mayaman;
Ilaw, daan, tubig, pinagkakakitaan,
Tayo'ng mga masa ay apak-apakan.

SA nakakarami ay Kristong hubad,
Sa katawa'y suot ang kupas na bahag:
Ang masasalapi'y sa dangal ay salat,
Na kahit iilan, kanila ang lahat.

MAY imposible ba, sa galit ng Bayan?
Ikot ng Daigdig: Batas Himagsikan;
Sa gawa ng Tao na pag-lalamangan,
May balik na ganti, hanggang sa pumantay.

* * *

- mula sa Ang Bagong Himagsikan
Manuel Cruz Ambrocio,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Copyright yr. 2010

MAHARLIKANG ANGKAN

ANG BUGHAW NA BALAT

TINAGO'T TINAKPAN,

KAY TAGAL HINANAP,

HINDI MATAGPUAN;

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT HANGGANG SA NGAYON,

TAYO'Y WALANG MALAY,

AKO AY MAYROON,

MAYROON DIN IKAW:

ANGKANG MAHARLIKA

ANG TAGLAY AY TAPANG,

DI PA-AALIPIN,

KAHIT KANINO MAN.

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2017

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KALAYAANG MITHI

NOON tayong lahat ay yukod sa hari,
Pangalang Filipino ay ating pinili;

Panahon na ngayon magbagong ugali,
Sa Katotohana'y humarap palagi:

Pag-ibig sa bayan gawing manatili,
Angkinin ang diwang Kalayaa'y mithi.

* * *

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

- mula sa Ang Bagong Himagsikan

Copyright yr. 2019

by Manuel Cruz Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

LAHAT, lahat, tayo'y ngayo'y magsigawan,

Putok, pasiklabin, Ilaw ay sindihan;

Wala na ang poot, wala nang alitan,

Muling pinanganak, Buong Sanlibutan,

TAYO ay matuwa, tayo'y mag-awitan,

Bagong Laban Ngayon, ngayo'y Bagong Buhay:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Hindi sinasaid, isda sa Dagatan,
Hindi lumalayas, ibon sa Gubatan,
Hindi ina-agnas, bato sa Bundukan;
Ang yaman ng lupa'y hindi na kalakal.

TAYO ay matuwa, tayo'y mag-awitan,
Bagong Laban Ngayon, ngayo'y Bagong Buhay:

Naging Buong Isa, ang Sangkatauhan,
Lahat ay matimpi, lahat mapag-bigay,
Gawaing maglingkod, gawang Kabanalan;
Pagsamba ay ukol sa Kapwa Nilalang.

TAYO ay matuwa, tayo'y mag-awitan,
Bagong Laban Ngayon, ngayo'y Bagong Buhay:

Sa pagod ng iba, walang nagpa-yaman,
Wala na ang sakim, wala nang gahaman,
Kakayahang galing, sa kapwa ay alay;
Malalim ang tingin, malawak ang tanaw.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

TAYO ay matuwa, tayo'y mag-awitan,

Bagong Laban Ngayon, ngayo'y Bagong Buhay:

At, ginawang bago ang lumang paraan,

Nag-iba nang lakad, at pumailanglang;

Hindi nagpatalo, at ang Kalikasan,

Kinayang lupigin, ang sumpong at galaw.

TAYO ay matuwa, tayo'y mag-awitan,

Bagong Laban Ngayon, ngayo'y Bagong Buhay:

At, laging may galak, puso't kalooban,

Walang ina-angkin, hindi nag-aasam;

Dating isang duwag, ngayon ay matapang,

Nagapi nang buti, yaong kasamaan.

TAYO ay matuwa, tayo'y mag-awitan,

Bagong Laban Ngayon, ngayo'y Bagong Buhay:

Pusong uma-alab, Dugong kumikinang,

Tayo na't magsiklab at makipagputukan.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr.2019

PHOTO: art works by Emmanuel Garibay

PAMBANSANG EDUKASYON

DAPAT nang matakwil lisyang edukasyon,

Mga kahinaan na ating naipon;

Kaisipang aliping isang trabahador,

Ay ating baguhin, ngayon ang panahon.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PAGKAT aral nila ay kabaligtaran,
Namanang masama sa mga dayuhan;
Sarili'y tuklasin, naroon ang tunay,
Upang mapabuti pagkatao'ng taglay.

LAHING KAYUMANGGI ay makasalanan,
Hindi daw matino ang mga magulang;
Sa Ikot ng Mundo'y walang nalalaman,
Kung wala ang Bibliang ipinananampal?

PAG-ARALANG lahat pang-lupa't pang-langit,
Di dapat tumigil hanggang sa makamit:
Itong ating Baya'y mai-ahong pilit,
Sa maling 'tinurong nalagay sa isip.

AT, kung ang katumbas, nitong pag-aaral,
Ay dami nang batid, mga kaalaman;

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Di hamak na pantas ang silid-aklatan,
At Encyclopaedia'y karunong-dunungan?

HINDI nasusukat sa dami nang alam,
Pinasok sa utak at hindi matunaw:
Kahit dala-dala habang nabubuhay,
Kapag gaya-gaya'y walang kabuluhan.

NAKAMIT na dunong, na isasa-buhay,
Mga simulai'y maukol sa Bayan:
Gawing mapag-wasto angking katangian,
Makita sa Tao'ng may pinag-aralan.

KARUNUNGANG hawak lagi nang may kulang,
Kahit ang medalya'y 'tadtad sa katawan:
Magiging ugali'y bagsik kahayupan,
Kapag walang bigat nitong kalinangan;

PAGOD ko'y tuklasin, ang lahat ng bagay,
Sa kapwa'y maukol at sa pang-lipunan;
Ako ay kikilos, at sa kabanalan,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Angkinang Diploma'y tagumpay ng Bayan.

BANGON na, bangon na ! Tayo ay gumising,
Bangkang sinasakyan, butas ay tanggalin:
At kadakilaa'y ating patingkarin,
Haba pang may buhay, itong Bansa natin.

* * *

- mula sa aklat na Buhay Pinagpala

by Manuel Cruz Ambrocio,

Copyrighth Yr. 2020

KAY HEN. GREGORIO DEL PILAR

(November 14, 1875 - December 2, 1899)

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang larawan mong lukot,
Hindi ko malilimot.

Lumaban, kahit kapos.

Si Gregorio ay patay,
Ngunit ang himagsikan,

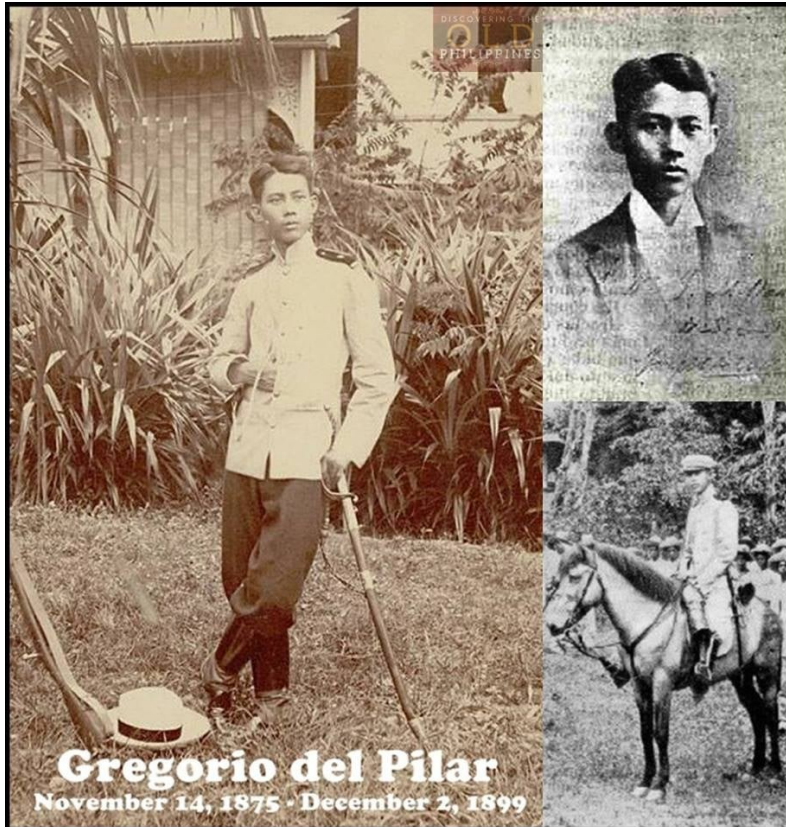
Hanggang ngayon ay buhay.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Copyright yr. 2019

KAY HEN. GREGORIO DEL PILAR

(Nov. 14, 1875 - Dec 02, 1899)

GEN. DEL PILAR

ISANG Tao'ng ubod tapang,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

At sarili'y inialay;

Hanggang siya ay mapatay:

Di na siya mabubuhay,

Di na siya mabubuhay.

BITBIT niya'y kanyang baril,

Sa digmaa'y umaangil;

Mga putok walang tigil:

Pagkat ayaw pa-alipin,

Sa dayuhang manunupil.

NGUNIT baya'y nagpasakop,

Amercana'y naging suot;

Democrasya'y itinampok:

Ngunit laging nanglilinos,

Pagkat buhay ay busabos.

NASIMOT Likas-Yaman,

Nakabundat sa Dayuhan;

Tanging awit sinisigaw:

Ulam-kanin laging kulang,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Gobyernong katangahan.

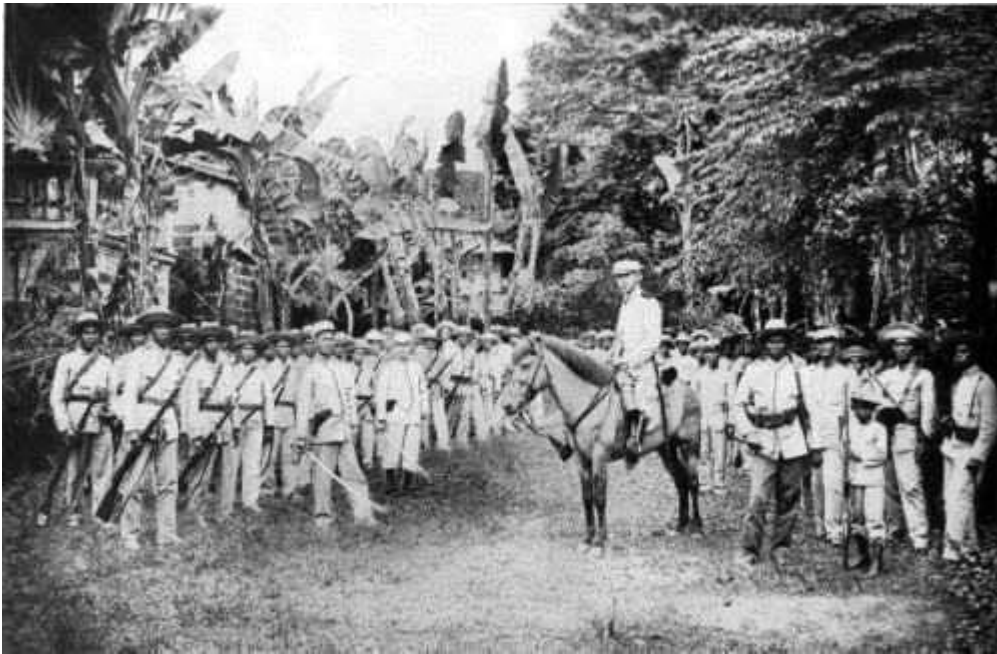
ISANG Tao'ng ubod tapang,
Hanggang siya ay mapatay;
Ngunit muling mabubuhay,
Ngunit muling mabubuhay:
May bago nang Himagsikan.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2017

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MGA KABABAYAN:

ANO ang nais mo, aking Kababayan,
Ipagtayo kita nang Marangyang Bahay;
Sa mga kataga'y aking gagayakan:
Ng mga salitang walang kabuluhan?

KAYA'Y isang Templo, itong itatatag,
Saka bububungan ng mga pangarap;
O, baka nais mong, ako ang magwasak:
Sa 'tinayo nilang mga talimpandas?

BUBUNUTIN ko ba ng mga daliri,
Itinanim nilang nagtaksil sa Lahi;
Sa aki'y banggitin ang inyong lunggati:
Mga kabaliwang inyong inaari!?

SABIHIN sa akin, mga Kababayan,
Nang upang magkamit nitong kasiyahan:
Tila isang pusa, ako ba'y ngingiyaw,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

O, tulad ng leon, ako'y aatungal?

NANG ako'y umawit, di kayo umindak,

Nang ako'y lumuha, di kayo umiyak:

Pagsasabayin ba, ang hikbi at ngakngak:

Upang sarili ko'y mabigyan ng galak?

KALULUWA ninyo ay lagi sa dusa,

At, hapdi nang gutom, inyong nadarama;

Kahit, Karunungan'y sagana sa bunga:

Na, abot ng kamay, nagbitin sa sanga!

MGA puso ninyo ay tigang at uhaw,

Ayaw pang uminom, kahit bumubukal;

Ang saganang agos, na Tubig ng Buhay:

Na laging narito, sa gilid ng bahay!

ANG tubig ng dagat: lalaki, liliit,

Ang sinag ng buwan: kukubli't sisilip:

Ikot ng panahon ay pabalik-balik,

Tagulan, tagaraw, na paulit-ulit!

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KATULAD ng Diyos, na isang Anino,
Kahit maging Lihim ay laging narito;
Ang Katotohana'y hindi mababago:
Bakit sinisikap, pilipitin ito?

SA gabing tahimik, kayo'y tinatawag,
Upang ipakita ang dangal nang kislap;
Ng buwan, at tala, habang sumisikat:
Sa pag-kakatulog, kayo ay nagulat!

SA takot, nabigla, kinuha ang sibat:
- " 'Saan ang kaaway?' - kalaba'y hinanap -
"Tayo, at patayin!" - ang ngatog na bigkas -
"Unahan na nating sila ang mautas!"

NANG madaling araw, kalaba'y dumating,
Pamuling tinawag, kayo ay ginising;
Ayaw nang bumangon sa pag-kakahimbing:
Ang pakikibaka'y pawang pangarapin?!

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KAYO ay hinamon, na ating akyatin,
Ang tuktok ng bundok, at doon tumingin:
Ating mapagmasdan ang ganda at aliw,
Nang buong paligid ng Daigdig natin.

KAYO ay tumanggi, at saka sumagot:
- "Ang Ninuno natin ay nang makihamok,
Sa loob ng yungib, ilalim ng bundok:
Doon na nalibing, at hindi malimot."

AT, sa kapatagan, kayo ay inaya:
"Sa tabi ng dagat, doon ay sagana."
Kayo ay naumid, at inyong winika:
"Espirito'y takot, matangay ng sigwa."!

INIBIG ko kayo, mga Kababayan,
Ngunit ang pagsinta'y sakit ang binigay;
At, sa ngayon kayo'y kinapupootan:
Bahang pagkamuhi'y sa inyo'y tatangay!

KAHINAAN ninyo'y kinaka-awaan,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ngunit lumalala, habang dumadamay;
Dahil buhay ninyo'y naging walang saysay:
May galit at sindak, yaring kalooban!

KAHIT, mga luha'y hindi maka-pigtal,
Iniiyakan ko, inyong kahihyan;
Kayo'y walang gana't ka-tamlay-tamlayan:
Sa mata ay tambad, inyong kahalayan!

MGA puso ninyo'y saksakan nang tigas,
Pumatak na luha, hindi maka-agnas;
Ngayon, ang loob ko ay humahalakhak:
Pagdating ng bagyo, ang una ay kidlat!

AKING Kababayan, gusto ay ano-pa,
Nais bang malantad ang inyong itsura;
Sa salaming tubig ay ma-ipakita:
Na kayo ay pangit, at kapos sa ganda?

AH, magdili-dili, tingnan ang ayos:
Nag-kulay nang abo, itong iyong buhok,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Mata'y may kulaba, nang dahil sa takot -
Pagkat, ika'y duwag, pisngi mo'y kulubot!

AKING Kababayan, anong hihilingin,
Ikaw ba, sa buhay ay may tutuklasin:
Gayong hindi anak, ang sa iyo'y turing,
Sa Pare at Pastor, isa kang alipin?

AT, iyong katawan ay ngatog na ngatog,
Habang ipit-ipit sa kamay nang hambog;
Ang Bansa mong ito, ay kakalog-kalog:
Habang apak-apak, nitong mananakop!

AASAHA'Y ano, sa Harap ng Araw,
Nakatindig ka pang saksakan nang yabang;
Mga salita mo'y tadtad ng kalawang:
Armas mo ay bali, ang bala ay singaw?

IYONG relihiyon, isang pa-kunwari,
Kasinungalingan ang buhay mong iwi;
Anong karapatang huminga pang muli:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Yaong kamatayan, ang bagay sa sawi!

AT, isang pasiya, ang buhay sa lupa,
Kasama ang sikap, mula pagka-bata;
Upang tumalino habang tumatanda:
Ngunit, 'sinilang kang huklubang mahina!

NA, tuyot ang balat, ang ulo ay impis,
Nag-titila musmos, na wala pang isip:
Naglaro sa burak na batang maliit;
Kapwa kayo-kayo'y nagbatuhang putik!

Landas ng Liwanag, itong Karunungan,
May bigay na sinag, sa init ng buhay:
Ah, Kababayan ko, ngunit, bakit ikaw -
Sa dilim nagpunta't nagtago sa ilaw?

AT, doon sa bato, naghanap ng tubig,
Kaya, ang Bansa mo'y dalita nang hapis;
Ikaw ang salarin niring tinitii:
Ang kapatawara'y di mo makakamit!

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

TULAD isang ilog, ang Sangkatauhan,
Ang agos, may awit sa kininang-kinang;
Ang dala nang daloy pa sa karagatan:
Lihim na hiwaga nitong kabundukan.

KA-BAYAN tulad mo ay ilog na patay,
Langaw, kiti-kiti, ang naninirahan!

ITONG Espirito'y bughaw na luntian,
Pagsingaw ng init may liyab na tanglaw;
At ang lantang sanga ng mga halaman:
Sa gitna ng sigwa'y nagbibigay buhay.

AH, Kababayan ko, bakit naman ikaw,
Katulad mo'y abong nag-palutang-lutang;
Iyong Kaluluwa'y sa hangin tinangay:
Nagkalat na yagit, at kung saan-saan?

ANG multong anino, nitong Kamatayan,
Ay hindi mo dapat kina-tatakutan;

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Pagkat, awa sa 'yo'y kasukdol-sukdolan:

At, ang patulan ka'y isang kahihyan!

HINDI magagawang itarak ang punyal,

Sa tulad mong imbi't may pusong mababaw!

KABABAYAN kitang kinapupootan,

Iyong tinatakwil: Kaluwalhatian;

Iyong dinudusta ang sariling Bayan:

Kita'y hinahamak, kinasusuklaman!

AT, sa akin ngayo'y isa kang kalaban,

Pagkat, kaaway mo: ANG KADAKILAN.

* * *

- Tagalog Version of Khalil Gibran's My Countrymen

mula sa aklat na: Ang Bangong Himagsikan

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

by Manuel Cruz Ambrocio, Copyright Yr. 2017

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KAGITINGAN

TANIKALANG hirap, kaylan malalagot,

Sa gitna ng yaman ay mga busabos ?

Singaw ba ang laman ng mga gulugod:

- At sa masalapi'y laging nakayukod ?

NASAAN ang bangis, nasaan ang tapang,

Nasaan ang galing, nasaan ang tibay ?

Ating dinadanas, at sa bawat araw:

- Sa Malayang Lupa, ay apak-apakan.

TAYO ay kumilos, tayo ay gumalaw:

Ang bawat masama ay ating pigilan;

Sapagkat ang Taong hindi lumalaban:

- Katulad ay tuod, na bagay sa kalan.

TAYO ay gagawa, bilang panginoon,

At hindi alipin, at hindi katulong;

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Walang alinlangan, hindi nagagatol:

- Hindi nakapako't laging sumusulong.

ITO ang panahon baguhin ang buhay,

Ang ating sarili ay gawing marangal;

Hindi sa darating, hindi nakaraan:

- Ang araw ay Ngayon, nitong Kagitingan.

* * *

PHOTO: by Austin_ Portrait

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KULOG AT KIDLAT

AKO'Y bigyang tinig, Oh! Kulog ng Kidlat,
Oh! Bathalang Diyos kita'y tinatawag;
Bigyang pagpapala't gawaran ng basbas,
Aking sasabihi't, yaring ihahayag :

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

LUPANG Kayumanggi'y Perlas ng Silangan,
Noong hindi sakop, ng mga dayuhan !
Ngunit, ngayon ito'y Demokrasyang hiram:
Mga Mambabatas pawang magnanakaw !

ANG Kaban ng Bayan, ay simot na simot,
Sa laki ng pera, na kinukurakot;
Ang na sa tungkuli'y hindi nabubusog:
Ang buong mag-anak, sa Gobyerno'y sahod !

AT, walang kuwenta, ang bawat halalan:
Kapag walang pera'y walang karapatan;
Mga nananalò'y may pera't popular:
Halaga ng boto ay nababayaran !

KUNG sino'ng may kaya, kanya ang kalakal,
Hawak-hawak nila'y lupa at minahan;
Sa pawis ng kapwa, ay nagsisiyaman:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa bansa, ang madla, yagit sa lansangan !

HOLDAPER, kidnaper, nagkalat sa bayan,
Walang maging ligtas, sa mga kriminal;
Laging nag-iingat, bawat mamamayan:
Walang maging bisa, batas at hukuman !

HINDI tumitigil, N.P.A. sa bundok,
Muslim sa Mindanao, laging may himutok;
Buhay na nasayang, dugong umaagos:
Hindi humuhupa, at hindi matapos !

YAONG mayayaman, sila ang malakas,
Buwis sa Gobyerno'y pataw sa mahirap;
Sa kitang kaunti, malaki ang bawas:
Ang mga sagana, ay tipid ang bayad !

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KUNG anong palakad, nitong Malakanyang,
Ganoon din itong Hukbong Sandatahan;
Ang bahay ay mansion nang mga General:
Sapatos ay butas, ng kawawang kawal !

GAWANG Kalukohan ng madlang mahirap,
Baya'y ipagtanggol, humawak ng armas:
Ayaw ng mayaman, maging isang tunggak:
Maging makabayan, ay isang alamat !

MAY Dugong Bayani'y saan itinaon ?
Talino ng Lahi'y, sa lupa nabaon;
Ang ayaw pa-api'y namundok na ngayon:
Sinungali't taksil, ay naglilimayon !

OH ! Kulog ng Kidlat, ako'y bigyang tinig !
Oh! Bathalang Diyos, ako'y tumatangis;
Ang na sa Gobyerno'y tamaang ng lintik:
Gawing Pinagpala, Bayan kong Marikit !

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

TAMIS NG LIBINGAN

NAGING haling tayo, sa lakad ng oras,
Alam naman nating panaho'y lilipas:
Bawat isa'y kahit, kanya-kanyang tikas,
Lahat ay sasapit sa iisang wakas.

HABANG nalalaos ang kasalukuyan,
Ang mga sandali'y kusang namamatay:
Gandang Maria Clara'y naglahong tuluyan,
Lapu-Lapung armas ngayon ay nasaan ?

AT, konti ang tuwang dulot ng tulaan,
Kahit pahabain ay may katapusan:
Kudyapi'y tahimik ng Makatang Bayan,
Namumuting buto'y nagkalat sa hukay.

BULAKLAK ay alay sa Tao'ng Dakila,
Sa sugal ng buhay baraha'y nawala;
Ang natirang bakas ay mabuting gawa:
Tamis ng libinga'y naging pagpapala.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

* * *

- mula sa Aklat na Ang Bagong Himagsikan

Copyright Yr. 2014

by Manuel Cruz Ambrocio

BAYAN KO

SA Bayan kong Sinta'y dangal ay ibalik,

Bigyang katuparan dating panaginip;

Bawiin ang lupang sa dugo dinilig,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ng mga bayaning paglaya ang hibik.

WALA nang Pinunong hahari-harian,
Duhaging Alipin mawalang tuluyan;
Diwa ng Pag-ibig ibalik sa Bayan,
At tayo ngang lahat magka-pantay-pantay.

PANAHOON na ngayon na ating palitan,
Kunwaring bandila na may tatlong kulay;
Ngunit ang katulad puti't pula't bughaw,
Na ating ginaya sa mga dayuhan.

MGA nagmumukmok, kayo ay lumutang,
Iwanan ang dilim, harapin ang araw;
Huwag nang pumayag na apak-apakan:
Nilang mga ganid at mga gahaman.

HUWAG ikadena ang ating sarili,
Sa Bayang 'tinangi, ay maging pulubi;

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Pagod ng katawa'y huwag ipagbili:

Sa minanang Lupa'y ibalik ang puri.

ALIPIN ng Hari, pangalan mong iyan,

Ay iyong itakwil, at ito'y palitan;

Kung nais lumaya sa pagiging hangal:

Gawing Pinagpala, pagkat dating ganyan.

SA angking gunitang, mata ay luhaan,

Tapat ang pagsuyong maningas na ilaw;

Sa puso'y dalangin ang kadakilaan:

Alab ng Pag-ibig, maukol sa Bayan.

ALAMIN nang lahat, nang buong daigdig:

SA bughaw na lupa'y dugo'y dinidilig,

Lumalaban kami na walang tigatig;

At kahit kanino'y hindi palulupig.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PAGBABAGO

MGA lawa't dagat kadungis-dungisan,
Malala ang sakit, Lupa ay sugatan:
Sa hangin at tubig, lason ay talsikan,
At luksa ang sinag sa langit ng araw.

ANG buong maghapon, gabing kadiliman:
Bawat mga isda, salanta paglutang;
Mula himpapawid, ibon ay laglagan,
Gubat naluluoy, at ang kabukiran.

HAYOP na lagalag, humpak ang tiyan,
Sa baya'y palaboy ang lahat ng angkan;
Babae't lalake'y walang masulingan:
Wala nang pagasa't handa nang mamatay.

AT, sa gitna nitong walang katiyakan,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Tao ay sugapa, at buhay na patay:
Ang iba ay hayok sa kapangyarihan,
Bakod sa sarili'y inimbot na yaman.

KUNG may talino pa, at pagdadamayan,
At, kung may nalabing buti't katapangan,
Na hindi aninong guni-guni lamang:
Sa Tiklop na Aklat, walang nakalagay.

MGA puso nami'y laging sumisigaw,
Bawat aming tinig ay aalingawngaw:
May Dugong Bayani, kami ay lalaban,
Hanggang mailigtas, ang Mundong sugatan.

SANDATANG panglipol, hahadang pamatay,
Kikitili'y takot, pag-aalinlangan:
Kampon nang masama'y pag-tatagumpayan:
Hanggang ang maghari'y Tuwa't Kalayaan.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

* * *

PHOTO: artworks by Vicente Alvarez

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

NAKAKAKILABOT

PANGALAN ng bansa'y sa Haring Dayuhan

Anyo ng Gobyerno'y galing sa Kanluran

Halaga ng Piso ay batay sa Dolyar

Sinakop ng China isla'ng Kalayaan.

Gusali'y tumama sa likod ni Rizal

At sa Balintawak ay Traffic ng tulay

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang sa Monumento ay LRT'ng sasakyan

Ang kay Bonifacio'y sumagasa naman.

Simula at sapul mga kababayan

Mga namumuno'y walang kakayahan:

Mga pera nilang gamit sa halalan

Milyong milyong umit sa Kaban ng Bayan.

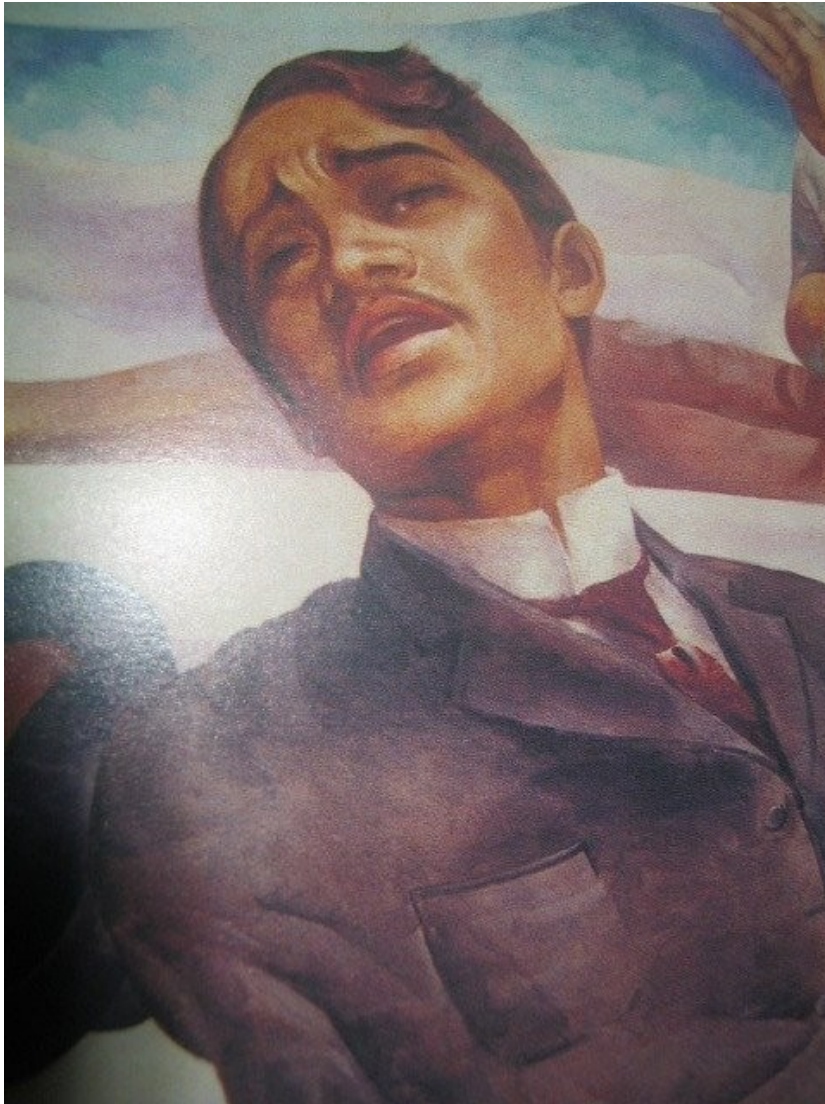
Tapos, sasabihing sila'y makabayan,

Sino ba ang hindi kinikilabutan?

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PHOTO: Carlos "Botong" Francisco Paintings

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MGA BAKAS NG PAA

AT, sa Fort Santiago nang ako'y dumalaw,
Gunitang nagbalik, nangyari kay Rizal:
Aking binabakas kanyang tinuntungan,
Habang naglalakad, pa sa kamatayan.

WALANG ibang nais, at ayaw nang gulo,
Ang kapayapaan, ibig lang at gusto;
Tingin ay ipantay, at igalang tayo:
Huwag alipinin ng Kastilang dayo.

NGUNIT ay talagang baligtad ang utak,
Nitong mga Puti'ng laging mapag-hangad;
Na kung ibang lahi ay Gentil ang tawag:
Mababa ang uri't sila ang mataas.

PINATAY si Rizal, dugo ay dumanak,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang mga Kastila'y talunang umatras;
Ang Americano'y dumaong kaagad:
Muling na-alipin ang Lahi kong Wagas.

KASTILA'Y binenta, ang Lupang Silangan,
At ang panginoo'y naging si Uncle Sam;
Pagka-Filipinong bansag at pangalan:
Na tatak-alipin ay hindi naparam.

ANG bakas ng paa ng bayaning Rizal,
Aking apak-apak, siya'y sinusundan;
Pagkat walang bago, at sa aking bayan:
Pulitikong ganid ang na sa luklukan.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PHOTO: sa Fort Santiago

KAY BOTONG FRANCISCO

Nov. 04, 1912 - March 31, 1969

SINO?

Sino itong Paraluman ?

Sinasamba gabi't araw:

Ito ang sagisag ng Inang Bayan

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ipaghehele't aking iduduyan
Ipagtatanggol sa dayuhan
Sa mangdarambong at magnanakaw
Sa bundok at parang
Sa lunsod at kanayunan
Siya'y aking pagsasangalang !

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2014

PHOTO: Botong Francisco Paintings

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PULITIKONG MAYAYAMAN

ATIN nang lagutin, putulin ang ugat,
Nilang mayayaman'g pulitikong sukab:
Gobyerno'y tanga't mamamaya'y tunggak;
Ekonomya'y ukol sa unggoy at ahas.

ATIN nang lagutin, putulin ang ugat:
Mga tanikala ng luha at hirap.
At, itong kalayaa'y gawin nating ganap.

ALISIN ang takot, huwag manghinayang:
Pagiging alipin, bigyang katapusan;
Mag-taas kamao, tayo ay lumaban,
Buhayin ang dugo nitong Katipunan.

GAWIN natin ngayon, o kaya'y mamatay:
Alisin ang takot, huwag manghinayang.
Ang BUNGONG Bandila'y muling iwagayway.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

NOON AT NGAYON

AT, si Datu Zula'y pinuno ng Mactan,
Nagdala ng kambing alay kay Magellan;
Ngunit Lapu-Lapu ay ayaw nang ganyan:
- Bakit ka yuyukod sa mga dayuhan? -

SABI pa ni Zula'y atin nang lusubin,
At si Lapu-lapu'y kaya kong talunin:
Siya ay pangahas ayaw pa-alipin,
Ang dapat sa ganyan ay pagpapatayin.

PANGKAT Lapu-Lapu'y kanilang nilusob,
Isang Barkong Kawal baluti ang suot;
Ngunit, magigiting ay hindi yuyukod:
Ang Tao'ng Malaya, laging walang takot.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

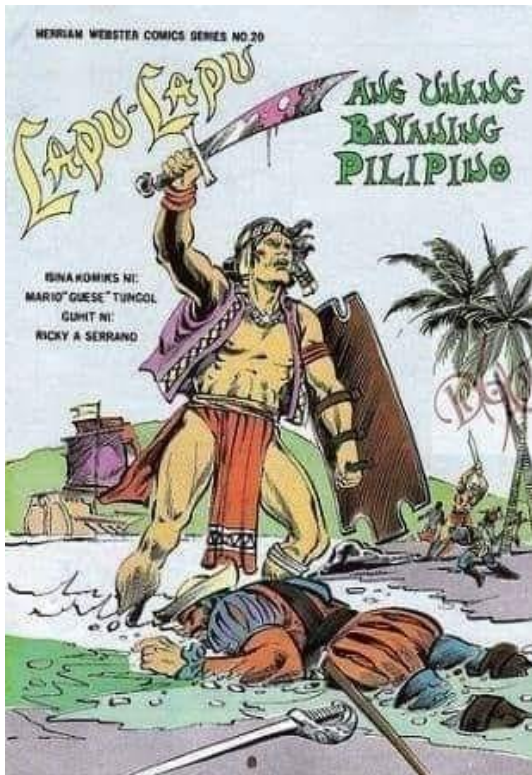
ITONG si Magellan sa tuhod sinibat,
At saka sa leeg ay doon sinaksak;
Lahing Kayumanggi'y hindi payuyurak:
Kaya ako ngayon, ay handang bumanat.

MAGPAHANGGANG ngayon, ang Pamahalaan,
Dugo nati't luha, alay sa Dayuhan;
At, ang sabi pa'y dito mamuhunan:
Sa atin ang pawis, kanila ang yaman..

MISTULANG dayukdok ang tingin sa atin,
Nilang namumunong sa Bayan ay Taksil;
Isang kahangalan, kung sila'y susundin:
Panahon na ngayon'g sila ang tapusin.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

WALANG MAGAWA

ANG KABAN NA BAUL,
NANG ITO AY BUKSAN,

ANG MGA DIMONYO'Y

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

LAHAT NAGLABASAN;

AT LUMALAGANAP

SA LAHAT NG LUGAR:

HINDI NAWAWALA

MGA KASAMAAN.

WALANG NANG MAGAWA,

KUNDI ANG MAGHINTAY:

SA BAGONG PAG-ASA,

NA INAABANGAN.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

TULAING ARMAS

K K K K

L L L L

I I I I

K K K K

K K K K

L L L L

A A A A

K K K K

B B B B

A A A A

N N N N

G G G G

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

INAPING LAHI

TANIKALANG Tinik kanyang lalagutin,
Lahing Kayumanggi ay palalayain.

MAY awa ang Diyos, Bathala sa atin,
Ah, mutya kong sinta'y luha ay pigilin;

Ang Alipin ng Hari ay hindi na ngayon,
Sa bagong Pangalan, lahi ay susulong;
Mga kabataan ay hindi uurong:
Bulkang nagngangalit ang putok ng kanyon.

TANIKALANG Tinik, Kanyang lalagutin,
Ah, giliw kong mutya, luha ay pigilin;
Lupa ng ninuno'y ating mamanahin:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa mga gahaman, muling babawiin.

MAY bagong watawat na iwawagayway,
Sa silong ng langit Bahagharing-Kulay:
El Filibustero ay magtatagumpay,
Napasa-Tirad Pass, muling mabubuhay.

MAY awa ang Diyos, Bathala sa lahat,
Ah, Mutya kong Ina'y huwag kang umiyak:
Sa Harap ng Bangkay ng iwi mong anak,
Ang inaping Lahi'y tatayong matikas.

* * *

PHOTO: sa Fort Santiago

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KALABAW NA ITIM

KALABAW na itim, tinali sa bukid,
Nakatuong lagi, mata sa Daigdig;

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa tunay na anyo'y hindi makabalik,
At di na matanggal, ang lubid sa leeg.

FILIPINONG anyo'y iyo nang baguhin,
Kaisipang iba ay iyong limutin;
Lahing Kayumanggi'y iyong pa-iralin:
Ika'y pinagpala, at hindi alipin.

ITAKWIL ang diyos sa gawa mong altar,
Imulat ang mata sa katotohanan;
Ang handog at buwis sa kapwa ilaan,
Hindi sa Gobyerno't hindi sa Simbahan.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PHOTO: by Ramon Cheu

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

ANG LUNAS

DAANG daang taon, buhay nitong bansa,
Tanging naging layon ang maging mahina:
Tulad ng bulateng pagapang sa lupa,
At apak-apakan ng dayo, at linta.

TUWING maiisip, na sa bawat araw,
Pagiging malakas, ang turo ng buhay:
Dapat, tayong Tao'y walang kahinaan,
Higit pa sa Angel, ang talagang lagay.

ANG lakas ng kulog, at talim ng kidlat;
Ang siyang nadiyan sa laman ng utak;
Magpaka-tao ka't harapin ang lahat:
Sa sariling paa'y tumayo't bumanat.

ATING palayain katawan at isip,
Huwag maniwala na tayo ay yagit;
Ang sariling lakas, huwag ipagkait:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Tayo ay lumaban, tayo'y maghimagsik.

MGA kababayan, bakit ka iiyak?

Ang kapangyarihan sa tao ay likas:

Buhayin mo ngayon, sarili mong lakas,

At sa yo'y yuyukod ang sinomang lahat.

ANG lahat ng bagay, iyo lamang gamit,

At ang sarili mo'y siyang mananaig;

Isang kabaliwang maging buwang bibig:

“Tayo'y tao lamang, katawan ay yagit.”

ANG daing nang daing na siya ay kapos,

Laging sasapiti'y maging isang dahop:

Ang dapat sa bayan ay lakas ng loob,

Sa pagtuklas-dunong walang pagka-pagod.

ATING kailangan ay diwang dakila,

May lakas at siglang hindi nawawala:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Hindi maaari ang palamya-lamya,
At may Pusong Leon ang pinagpapapala.

DUGONG kulay pula, ating kailangan,
Ugat na asero, at bakal na laman:
Huwag isip-lamok, huwag maging hangal:
Tumayong matikas, harapin ang laban.

MAHINA ay patay. buhay ang malakas,
Dapat ay tanggalin kalawang ng utak:
Isang kagalakan ang laging matatag,
At napakasakit maging isang hamak.

TAYO ang gagawa ng sariling bukas,
Ang Tadhana nati'y dakutin ang palad;
At walang atrasan, pasulong ang lakad:
Ang pananagutan, pasan sa balikat.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

IKA'Y maging tao sa harap ng lahat,
Marubdob mong dugo'y gawing mapag-alab;
Iyong pananalig, sa yo'y mag-aangat,
Panahon na ngayon, at ngayon ang oras.

HUWAG paalipin, tayo ay may dangal,
Atin nang itigil ang pagiging hangal;
Minsan pang punitin ang sedulang tangan:
Ang dugo sa ugat, muling gawing bughaw.

HUWAG mong isipin, na ika'y mahirap,
Hindi ang salapi ang iyong katumbas;
Layunin ng buhay, tupdin mong matupad:
Sa Bayan mong Ina'y handog na bulaklak.

MGA kababayan, kayo'y tinatawag,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Yaring ating bansa'y hanguin sa lusak:

- Sarili'y ialay, at buksan ang palad.
- Ika'y Mandirigmang magbibigay lunas.

* * *

PHOTO: artworks by Fernando Amorsolo

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MAGHIMAGSIK

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

117

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

TUWING iisipin, sa bawat araw:

Ang maging malakas, ang turo ng buhay;

Dapat isang Tao'y walang kahinaan,

Higit pa sa Anghel, ang tunay na lagay.

DAANG-DAANG taon, buhay nitong Bansa;

Tanging naging layon ay maging mahina:

Tulad ay bulateng pa-gapang sa lupa,

At apak-apakan ng dayo at linta.

KAYA bilang ako'y Kayumangging Lahi,

Ma-patay, ma-buhay lumalabang lagi;

Walang ibang hiling, aking hinihingi:

Ibuhos ang lakas sa bawat sandali.

ANG lakas ng kulog, at talim ng kidlat

Ay s'ya ring nariyan sa laman at utak:

Mag-pakatao ka't harapin ang lahat,

Sa sariling paa'y matutong bumanat.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

ATING palayain, katawan at isip,
Huwag maniwala na tayo ay yagit:
Ang sariling lakas, huwag ipagkait;
Tayo ay lumaban, tayo'y maghimagsik.

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

DAYUKDOK SA LUPA NI RIZAL

INABOT nang gutom itong si Magellan,
Balat na sinturon kanyang nilantakan;
Habang na sa Barko ay panay ang dasal:
Hanggang sa makita ang Dagat Silangan,

Ang Pulo ng Gintong Lupain ni Rizal!

SA Isla nang Ganda nang siya'y dumaong,
Lahing Kayumanggi siya'y sinalubong;
Dagling pinakain ni Raja Humabon:
Nang mabusog siya't mawala ang gutom,

Agad nang inangkin, lahat nang naroon!

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

ANG Biblia at ang Krus, kanyang hinawakan,
Ang sabing magaling ito'y Kaligtasan;
Na wala sa Lupa Paraisong Tunay:

At, si Lapu-Lapung kalahi ni Rizal;
Hindi nagpa-uto, siya ay pinatay!
KAMING Taga-Ilog payapa ang buhay,
Lagi nang may isda, may bigas at palay;

Ngunit nang dumami itong aming angkan,
Aakyatin nami'y yaong kabundukan:
Asyenda na pala ng Tisoy at S'wapang!

AT, hanggang sa ngayon, namanang Gobyerno,
Pugad nang kurakot, at masamang tao;
Mga Mayayaman ang Diyos ay Piso,
Lahing Kayumanggi'y laging agrab'yado:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang tawag ay Pinoy, pagkat Filipino!

FILIPINONG tawag ay iyong palitan,
Huwag pa-alipin kahit kanino man;
Atin nang bawiin ang nawalang dangal:
Lahing Kayumanggi ay huwag payagan,

Na maging dayudok sa Lupa ni Rizal!

* * *

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT, BAGUHING NATIN

ANG KASALUKUYANG KALAKARANG PANGKABUHAYAN...

AT, SIGE GAWIN NATIN ITO:

Babaguhin natin ang Constitution,

i-base sa ganitong Principle:

EQUALITY OF OUTCOME

- the concept that society must ensure that people are equal,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

and governments must design policies to redistribute wealth and status for economic and social equality.

NARITO ANG SOLUTION:

Buwagin natin ang Gobyerno;
Ganito ang kapalit -

ANG BUHAY sa Republika ng Pinagpala, Estado ng Maharlika:

Hinahati ang buhay ng Tao sa Tatlong Panahon:
ang Unang bahagi ay hanggang edad 30 Taon
- ito ay paghahanda at pag-aaral.

Lahat ng tao sa Republika ay mag-aaral sa Universidad
na siyang mangangasiwa sa Likas na Kayamanan
at minahan dito sa ating bayan.

Tama, dindi dapat pinagtutubuan ng sinoman
para sa kanyang sarili ang Likas Yaman,
gagamitin ito para sa "walang bayad"
na mga paaralan na pawang Military School.
Ang lahat ng mamamayan ay kasapi ng militar;
upang maipagtanggol ang 7,641 pulong kapuluan.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang susunod na bahagi ng buhay ay hanggang 60 Taon.

Dito ay mag-hahapbuhay at mag-paparami ,
at magpapalago ng angkan ang isang Tao.

Mas masaya ang Mundo, kapag maraming tao: na hindi ganid at gahaman.

Ang susunod na bahagi ay mula edad 60 hanggang 65:
maglilingkod ang Tao sa Gobyerno nang walang bayad.

AT, hindi Capitalism, o Socialism:

ang dapat ay hati sa kikitain ang Mangagawa, at Namuhuhan. Huwag ituring na gastos ang Labor,

ito ay bahagi ng Capital, kasama sa tubo, kasama sa lugi.

NAPAKARAMING mga lupain ang nakatiwangwang,

ngunit iilang tao lamang ang may-ari nito:

karamihan sa atin ay iskuater sa kanal.

Hindi dapat maging Subject sa Commerce of Man

ang lupa: dahil - kung sino ang may pera

na ganid at gahaman ay mabibili ang lahat ng lupain.

Hindi kalakal ang lupa:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

kung sino ang nagpapala na naroon, ang siyang may karapatan.

Hindi maaring kanya na ang Commercial Center,

kanya pa ang sakahan, kanya pa ang Fishpond,

at kanya pa ang niyugan, kanya pa ang Condominium

- aba, wala nang pupuntahan ang iba.

Hindi maaring sa sariling Bayan ay isang iskuater,

ang walang pambili, hindi produkto ang lupa.

Babaguhin lang ang Constitutions :

Land should not be subject to the Commerce of Man.

Sa katotohanan, hindi nating pag-aari ang lupa:

Narito na ang Lupa, bago tayo ipanganak,

naririto pa rin iyan pagkatapos tayong mamatay.

Ang dapat lahat nang mag-aasawa ay bibigyan ng panayam,

upang malaman ang kakayahan sa buhay.

At, gagawaran siya ng Land Utility Contract

na batay sa kanyang pangangailangan.

Kung Kaninong mga Kamay ang nagpapala

igagawad ang Lupa.

AT, sa Pamahalaan, napakasama ng Gobyernong Demokrasyang Pera:
kailangan talagang buwagin ito -

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

wala pang kandidatong nanalo,
na hindi gumastos nang Daang Daang Milyong Piso.

Ang Tinig ng Boto ay Tinig ng Pera.

Tuwing Halalan ang mga Mamamayan ay tila na sa Sabungan,
nagdiriwang may kanya-kanyang manok na ilalaban,
tumatanggap ng sahod, sa taya ng mga Pulitiko.

Dapat sa Gobyerno ay walang Botohan.

AT, sa Pamahalaan: ang lahat ay mag-uumpisa sa pamilya;

kung saan ang Ama ng tahanan, ang Pinuno.

At, ang pinakamatanda sa bawat Angkan ang mamuno sa mga pamilya.

Ang Pinuno ng mga Angkan ay iyong maa-asahan sa oras ng kagipitan
at sa panahon ng digmaan.

Iginagalang, pinagpipitaganan, at ang hangarin ay hindi pang-sarili,
kung di ang kapakanan ng nasasakupan.

Ang magiging Puno ng Bayan, ay iyong pinaka-magiting sa bawat
angkan. Ang pinaka-magiting na Puno ng Bayan, ang siyang magiging
Pinuno ng Lalawigan. Ang magiting na Pinuno ng Lalawigan, ang
magiging Pinuno ng Bansa.

Walang Senador at Congressman, Pupilungin ang mga Pinuno ng mga
Lalawigan, kapag mayroong kailangang pagpasiyahan
para sa Buong Bansa.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Lahat ng Pamilya ay Tiwasay ang Buhay,

AT sa buong nasasakupan - bilang mga Maharlika:

ang mamahala sa Bayan at Lipunan ay iyong magigiting, may lakas at tapang, may dangal at paninindigan.

Iyong gumagawa ng kapuri-puring bagay para sa Pamayanan.

AT HIGIT SA LAHAT, boluntaryo ang buwisan.

Kapag gusto natin ang palakad ng Nanunungkulan,

di ba daragdagan pa natin ang buwis, higit sa kanyang kailangan

- at kung hindi natin gusto ang palakad ng Gobyerno,

sino namang matinong Tao ang magbubuwis dito.

Kapag sa paaralan, ang tinuturo

Hindi kung paano ang mag-likuran;

Ang tutuklasin, hiwaga ng buhay:

Bayan ko'y tiwasay !

Kapag, hindi na tanga, at nakawala sa hawla

Nang Relihiyong mapang-alipin ng kaluluwa at katawan:

Bayan ko'y banal !

Kapag, ang anak pinalaki ng magulang

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Kung paano magtatag ng pamayanan:

Bayan ko'y walang hanggan !

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

Copyright yr. 2019

by Manuel Cruz Ambrocio

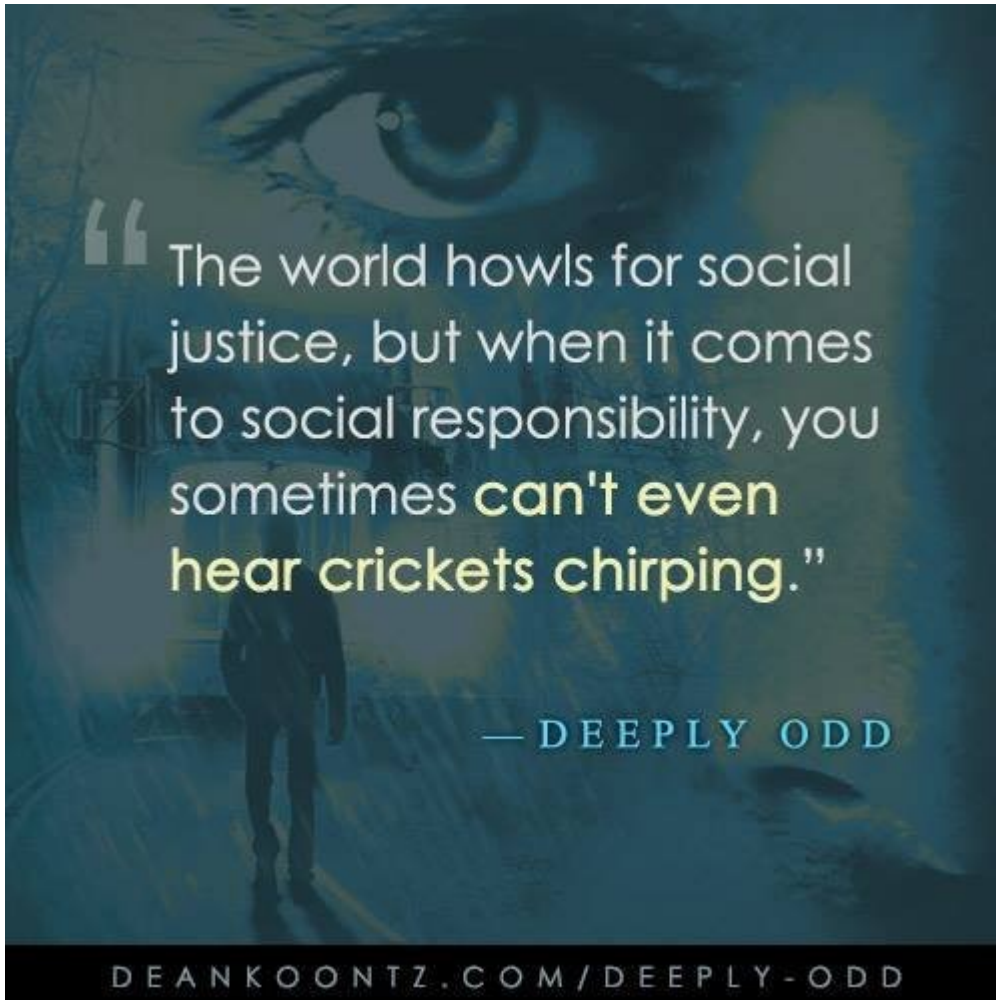
Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KAPWA KO'Y AKING PANANAGUTAN:

HINDI AKO NANGANGAWA,

HINDI AKO SISIGAW...

AT, WALANG KUWENTA

ANG PATAKARANG PANGKABUHAYAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

GALIT NG BAYAN

Galing sa Gobyerno yaman ng Pulitico!

Galing sa Gobyerno yaman ng Pulitico!

Galing sa Gobyerno yaman ng Pulitico!

Nagalit ang Bayan: naglinis ng Baril!

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Nagalit ang Bayan: naglinis ng Baril!

Nagalit ang Bayan: naglinis ng Baril!

Punuin ng bala: maghandang lumaban!

Punuin ng bala: maghandang lumaban!

Punuin ng bala: maghandang lumaban!

LUMABAS ng bahay, at dalhin ang armas!

LUMABAS ng bahay, at dalhin ang armas!

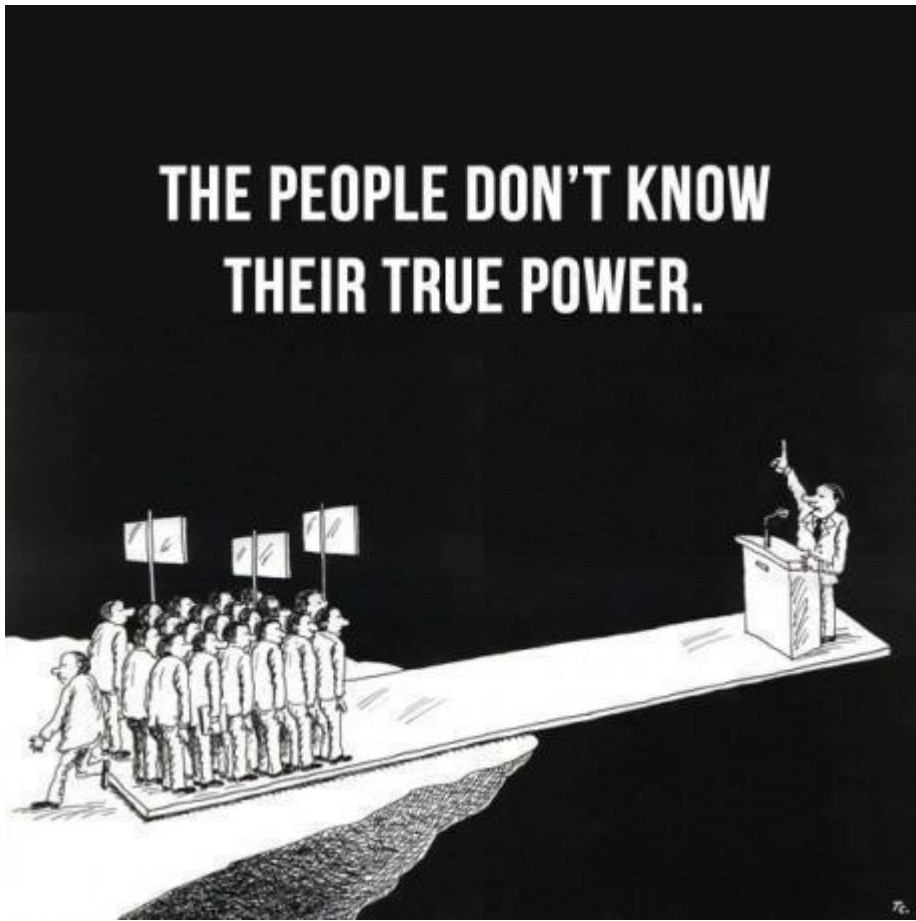
LUMABAS ng bahay, at dalhin ang armas!

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio

Copyright yr. 2017

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MAGNANAKAW

Si Juan ay hindi tamad

Sa lilim ng Bayabas:

sa pagninilay

ang Diwa'y itinataas;

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Bathalang Diyos
nag-aalay ng pagliyang.

Nang siya'y bumaba
Kayamanan ay nawala
Ninakaw ng Kastila!

AT, sa Tabing Ilog
namumuhay ng sagana,
may bigas, may gulay, may isda.

Nang dumami na ang angkan,
kakalat na sa kapatagan,
asyenda na pala ng mga Mestiso,
ng mga purong Kastila,
at ng simbahang katoliko.

Inagaw na nila ang mga Lupain,
pati ang mga Kaluluwa
ay inaangkin.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Diyos ng Buhay sa puso't kalooban
ang ipinalit nila ay Diyos ng Biblia,
na mamatay tao, at mapang-alipin.

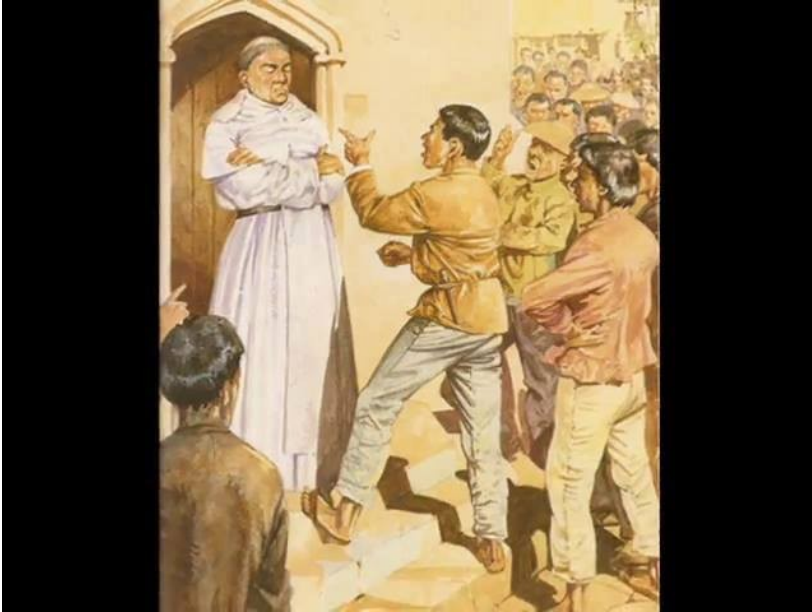
At kung kanilang patayin,
bubuhayin pang muli,
at sa Impierno ay susunugin:
ganyan ang kanilang kalupitan,
at kasamaan.

HINDI tayo ang tamad,
sila ang magnanakaw.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio
Copyright yr. 2019

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT, GANAP NA KALAYAAN

OPO: papalitan namin ang Pangalan
at ang Pamahalaan,
at magiging:
Republika ng Pinagpala,
Estado ng Maharlika.

OPO,
Papalitan rin namin ang Watawat
na iyan,

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Bagong Himagsikan:

Ayaw namin nang kakulay ng America,
Red, White, and Blue,
Star Over You...

Ipapalit namin,
ilalagay sa Watawat ang lahat ng kulay:
bilang BANSANG Pinagpala.

AT, SA KASALUKUYANG KALAKARANG PANGKABUHAYAN -

AY MAARING AGAWIN,
ANGKININ,
AT IPAGBILI
ANG ATING INANG LUPANG KALIKASAN,
ANG HANGIN, AT ANG KALAWAKAN.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

HUWAG TAYONG PUMAYAG:
ITAGUYOD NATIN ANG BAGONG HIMAGSIKAN
LABAN SA MGA MAPAGHANGAD.

We know that the white man does not understand our way of life. One part of the earth is for him just as any other, for he is a stranger that arrives in the night and takes from earth whatever he needs. The earth isn't his brother, but an enemy, and when he has acquired he moves on. He leaves behind the grave of his father and doesn't care much. He doesn't care that he is taking earth from his children. The grave of his father, and the birth rights of his children are forgotten. He treats his mother - earth, and his brother - the sky, as something that can be bought, robbed and sold like sheep or shiny pearls. His appetite will devour the earth and he will leave behind only a desert.

- Chief Seattle

TAKDA NG PANAHOON

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PANGARAP na tamis ng mga Tulain,
Hiwagang katumbas ay mga tiisin;
Habang nagbabaga'y maging Gintong Butil:
Mga pangyayaring pumasos sa atin.

AYAW ipagtaka'y Tinig na Daluyong,
Sa gitna ng dagat, ang bilin ng Poon:
Ang takbo ng buhay gawing mahinahon,
At, ating kakampi'y Takda ng Panahon!

Mapait ang bunga nang kasalukuyan,
Sa gitna nang Lahat, na ating natikman;
At, kamangha-mangha, at kakimbal-kimbal:
Tayo, ngayong lahat, pawa pa ring buhay.

ANG Araw sa Tubig ay ganda nang kislap,
Pagpapala pa ring katumbas nang hirap;
Hindi maisumpa, at bunga ng prutas:
Sa gitna ng gutom, lalong sumasarap.

ANG bawat sandali'y gawang lumilikha:
Hangi'y umaawit, matamis na Tula.
AT, may nagaganap, lihim na himala,
Yaong mga pipi ay nagsasalita.

* * *

© [Manuel Ambrocio](#)

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AT, ang Filipino ay tatak
ng pagpapa-alipin.
opo: at hindi tayo dapat pumapayag
na tawagin ang ating sarili na Filipino -

ako po ay Tagalog -
ang mga kaibigan ko ay Ilokano, Kapangpangan,
Bisaya, Tausog, Lumad - Kami ay Lahing Kayumanggi,
mga mamamayan ng Bansang Perlas ng Dagat
sa Dakong Silangan.
Kami po ay Mga Pinagpala.

opo: kailangan ganyan ang ilagay natin
sa Saligang Batas -
REPUBLIKA NG PINAGPALA, ESTADO NG MAHARLIKA:
at ang mga mamamayan ay tatawaging MGA PINAGPALA.

at ang ating Bandila ay hindi dapat kakulay

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

na Red, White, and Blue ng America -
Ang ating iwawagayway ay kakulay ng Bahag-hari,
naron ang lahat ng kulay sa Kalangitan,

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
© Manuel Cruz Ambrocio

WALANG MAGAWA

ANG KABAN NA BAUL,
NANG ITO AY BUKSAN,

ANG MGA DIMONYO'Y
LAHAT NAGLABASAN;

AT LUMALAGANAP
SA LAHAT NG LUGAR:

HINDI NAWAWALA
MGA KASAMAAN.

WALANG NANG MAGAWA,
KUNDI ANG MAGHINTAY:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

SA BAGONG PAG-ASA,
NA INAABANGAN.

* * *

- mula sa aklat na Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio
Copyright yr. 2019

LABAN

Opo, naghihimagsik kami,
at aming kinakalaban,
Gobyerno't Religion:

Ang Kalayaan

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

ay ipinagtatanggol,

laban sa Demokrasyang
pera-pera;

at Kristianismong umiiral,
dahil sa pananakot ng Impierno
at panunuhol ng Langit.

- mula sa aklat na ANG BAGONG HIMAGSIKAN
by Manuel Cruz Ambrocio
Copyright yr 2019

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

PANAWAGAN

1. TUWING maiisip, na sa bawat araw,
Ay maging malakas, ang turo ng buhay:
Dapat, isang tao'y walang kahinaan,
Higit pa sa angel, ang talagang lagay.
2. DAANG daang taon, buhay nitong bansa,
Tanging naging layo'y pagiging mahina:
Tulad ng bulateng pagapang sa lupa,
At apak-apakan ng dayo at linta.
3. ANG lakas ng kulog, at talim ng kidlat;
Ang siyang nadiyan sa laman ng utak:
Magpaka-tao ka't harapin ang lahat,
Sa sariling paa'y tumayo't bumanat.
4. ATING palayain katawan at isip,
Huwag maniwala na tayo ay yagit:
Ang sariling lakas, huwag ipagkait,
Tayo ay lumaban, tayo'y maghimagsik.
5. MGA kababayan, bakit ka iiyak?
Ang kapangyarihan sa tao ay likas:
Buhayin mo ngayon, sarili mong lakas,
At sa 'yo'y yuyukod ang sinomang lahat.
6. ANG lahat ng bagay, iyo lamang gamit,
At ang sarili mo'y siyang mananaig;
Isang kabaliwang maging buwang bibig:
"Tayo'y tao lamang, katawan ay yagit."
7. ANG daing nang daing na siya ay kapos,
Laging sasapiti'y maging isang dahop:

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang dapat sa bayan ay lakas ng loob,
Sa pagtuklas dunong walang pagka-pagod.

8. ATING kailangan ay diwang dakila,
May lakas at siglang hindi nawawala:
Hindi maaari ang palamya-lamya,
Ang may Pusong Leon, ay pinagpapapala.

9. DUGONG kulay pula, ating kailangan,
Ugat na asero, at bakal na laman:
Huwag isip-lamok, huwag maging hangal;
Tumayong matikas, harapin ang laban.

10. MAHINA ay patay, buhay ang malakas,
Dapat ay tanggalin kalawang ng utak:
Pagkat kagalakan ang laging matatag,
At napakasakit maging isang hamak.

11. TAYO ang gagawa ng sariling bukas,
Ang Tadhana nati'y dakutin ng palad;
At walang atrasan, pasulong ang lakad,
Ang pananagutan, pasan sa balikat.

12. IKA'Y maging tao sa harap ng lahat,
Marubdob mong dugo'y gawing mapag-alab;
Iyong pananalig, sa 'yo'y mag-aangat,
Panahon na ngayon, at ngayon ang oras.

13. HUWAG paalipin, tayo ay may dangal,
Atin nang itigil ang pagiging hangal;
Minsan pang punitin ang sedulang tangan,
Ang dugo sa ugat, muling gawing bughaw.

14. HUWAG mong isipin, na ika'y mahirap,

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Hindi ang salapi ang iyong katumbas;
Layunin ng buhay, tupdin mong matupad:
Sa Bayan mong Ina'y handog na bulaklak.

15. MGA kababayan, kayo'y tinatawag,
Itong ating bansa'y hanguin sa lusak:
- Sarili'y ialay, at buksan ang palad.
- Ika'y Mandirigmang magbibigay lunas.

* * *

- mula sa Bagong Himagsikan

Copyright yr. 2016

by [Manuel Ambrocio](#)

PHOTO: artworks by Carlos "Botong" V. Francisco

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KATAKSILAN

DAANG-DAANG taong ating sinasagwan,
Tayo'y tumatawid sa Dagat ng Buhay;
Ngunit dahil sa'ting mga kamalian:
Nagkaroong butas Bangkang Sinasakyan.

TAYONG mga anak, lunas ay gampanan,
Huwag nang isumpa o kaya'y pulaan;
At sarili nati'y labis na nagpasan:
Sakali mang wasak Pambansang Tahanan.

GAMITIN ang utak at siyang itapal,
Itigis ang dugo't kinakailangan;
Puso ay dukutin at ating ialay,
Kung hindi makaya'y sumama sa hukay.

AT, hindi sa dami ng pera sa kamay,
Ang Tao ay likha ng lakas at tibay;
Dapat pagyamanin ating kalinangan:
Pagsampalataya at kapangyarihan.

HUWAD ang Gobyernong laging umiiral,
AT, tadtad ng butas, mga kataksilan;
Panahon na ngayon, atin nang palitan:
At muling itindig Bagong Katipunan.

* mula sa aklat na ANG BAGONG HIMAGSIKAN
by Manuel Cruz Ambrocio
Copyright yr. 2017
PHOTO: artworks by Ronald Ventura

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

MGA MAHARLIKA

ANG kapangyarihan sa Tao ay Likas,
Mga MAHARLIKA, bakit ka iiyak?

Buhayin mo ngayon, sarili mong lakas:
At sa 'yo'y yuyukod, ang sinomang lahat!

ANG iyong sarili, ay ang mananaig,
At, lahat ng bagay, iyo lamang gamit:

Isang kabaliwang maging buwang bibig:
"Tayo'y Tao lamang, katawan ay yagit."!

ANG daing nang daing, na siya ay kapos,
Laging sasapiti'y maging isang dahop;

Ang dapat sa Bayan ay lakas nang loob,
Sa pagtuklas-dunong walang pagka-pagod!

KAILANGAN nati'y may diwang dakila,
May lakas at siglang hindi nawawala;

Hindi maaari, ang lalamya-lamya:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Ang may Pusong Leon ay pinagpapala!

DUGONG kulay pula, ating kailangan,
Ugat na asero, at bakal na laman;

Huwag isip-lamok, huwag maging hangal:
Tumayong matikas, harapin ang laban!

PATAY ang mahina, buhay ang malakas,
Isang kagalakan, ang laging matatag;

At, napakasakit, maging isang hamak:
Dapat ay tanggalin kalawang ng utak!

AT, walang atrasan, pa-sulong ang lakad,
Ang pananagutan, pasan sa balikat;

Ang ating Tadhana'y dakutin ang palad:
Tayo ang gagawa nang sariling bukas!

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio,
Copyright yr. 2017
PHOTO: artworks by Carlos V. Francisco

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KAGITINGAN

ANGKING kaunlaran, ating pangarapin,
Ang malayang buhay ay muling lasapin;
Tanikalang hirap ay ating lagutin,
Diwang Kayumanggi'y ipaglaban natin.

LUPAING pag-ibig, dakila't matatag,
Maligayang bayan, na pinapangarap:
Walang aping tao'ng apak ng mataas,
Walang hari-hariang Gobyerno ng ungas.

NGUNIT, sino kaming sa dilim bumulong,
Habag ng bituin, ang tinatalukbong?

AKO'Y kayumangging iskuater sa kanal,
Wala na sa lupang bili ng mayaman.
Ako ang tindera sa gilid ng daan,
Daig sa negosyo ng may puhunan.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

AKO'Y kabataang may lakas, pag-asa,
Nakipagdaigang salabid ang paa;
Sa kanilang sakim, dumami ang pera,
Mula dugo't pawis ng tauhan nila.

MAGSASAKA akong lupa ay binungkal,
Sa bungang inani'y lugi'ng pakinabang;
Daan-daang taon'g napagiiwanan:
Gutom na palagi't walang kaunlaran.

AKO'Y mangingisdang huli sa madamag,
Ay murang pinakyaw sa laot ng dagat;
Kaya minsan kami'y ulam ay sardinas,
Pagkat laging simot, ang salaping hawak.

AKO'Y mangagawang humanap ng dolyar,
Sa labas ng bansa'y nakipagsapalaran:
Matanda na ako'y wala pang puhunan,
At hindi maabot pangarap na buhay.

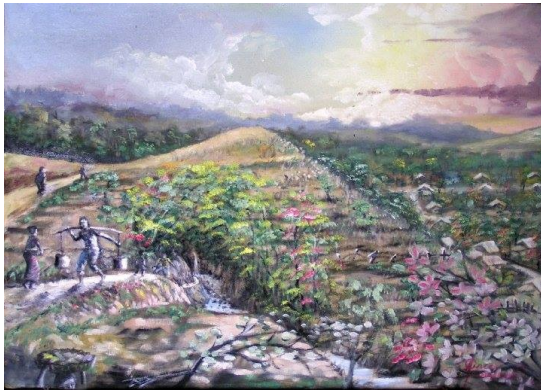
AT, kagatang-aso, ang takbo ng buhay,
Sa Silangang Perlas, naglaho ang dangal;
Mga namayani'y sakim at gahaman:
Wala na, ugaling pagka pantay-pantay.

NGUNIT kami ngayon'g sa dilim bumulong,
Na habag bituin, ang tinatalukbong:

AMING tutubusin dagat, kaparangan,
Ang ilog at lawa't mga kabundukan:
May natitira pang Dugong Kagitingan,
Diwang Kayumanggi'y muling ilalaban.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

**mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan Vol. II
by Manuel Cruz Ambrocio, Copyright yr. 2017
Balagtas, Bulacan, Phil.
PHOTO: Art Works by AMANGPINTOR

BARIL AT PANULAT

OH, BARIL:

AT, SA PANULAT
LUMABO
AKING MGA MATA.

NGUNIT,
MULING LILINAW
KAPAG GINAMIT KITA.

BARIL AT PANULAT.

- mula sa Tagalog Magic Poetry 2017
Copyright yr. 2017

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

by Manuel Cruz Ambrocio

PILOSOPONG TASYO: "BALIW!"

NANG siya'y maluklok, lahat naka-nganga,
Hintaying tumino, ang baliw sa droga;
Tuwa ng babae't ligaya ng ina:
Sino ang sa ngayo'y hindi naka-tawa?

LAGING kumikinang sa lahat ng gawa,
Sila'y mga baliw sa lisang Bansa;
At kainggit-inggit na kahanga-hanga:
Walang kalungkutan, at lagi sa tuwa.

HAWAK na bandera ay gulagulanit,
Alila ang anak ng dolyar na pawis;
Ang likas na yaman, nakaw ng limatik,
Laway tumutulo, nitong mga Intsik.

TANGANG Demokrasya'y isang kabaliwan:
Sa Bibig ang Biblia'y inaangking yaman;

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Pangalan'g Hari, sila ay binyagan,
Sa sariling Bansa'y eskuater ang Bayan.

**mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan
by Manuel Cruz Ambrocio, Copyright yr. 2016

AKO'Y NAKAWALA

KAILANGANG lahat bitbit ko at dala,
Walang nanggagaling na mula sa iba:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Aking binabagsak mga Ekonomya,
Na kaya tumakbo ay dahil sa pera.

WALANG hinihingan na kahit na sino,
Itong kalikasan ang guro ko mismo:
Walang binibitbit na biblia at libro,
Pagkat sinasamba'y Diyos sa puso ko.

GAMIT kong salapi at hawak na pera,
Ay hindi nanggaling sa Gobyernong pirma:
Dalisay na ginto ang laman ng bulsa,
Hindi nababago tunay na halaga.

AT, sa pagkabihag Ako'y Nakawala,
Nagawang burahin pagiging kawawa:
Ayaw nang tanggapin ang maling hinala,
Na ang lahi ko ay laging timawa.

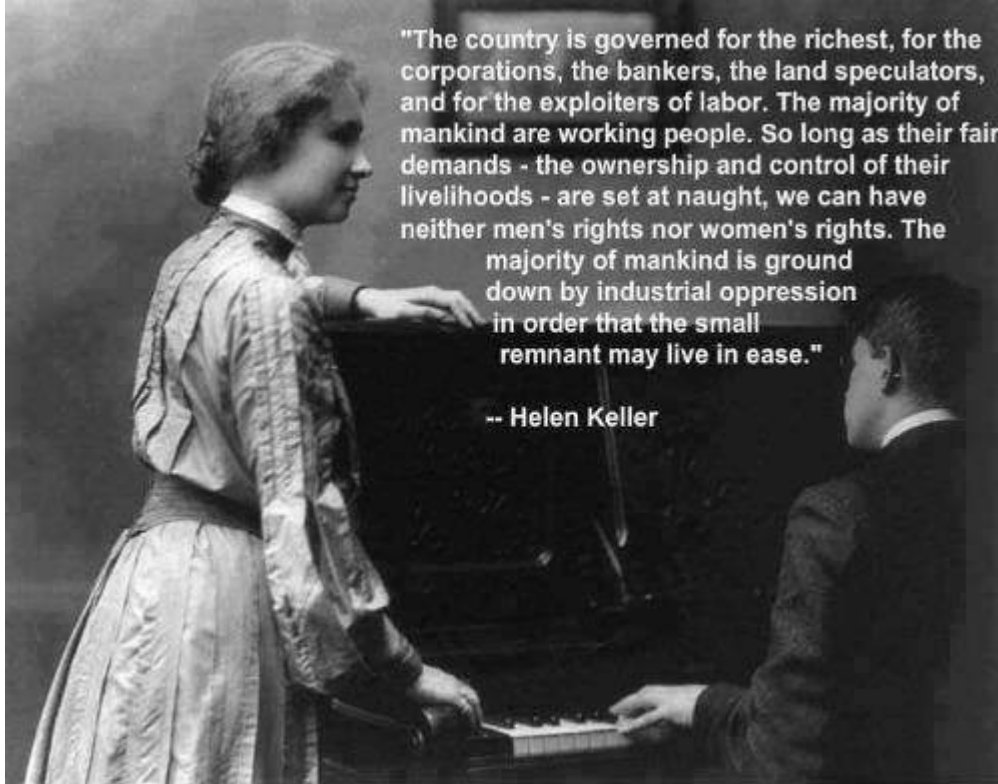
* * *

- mula sa Ang agong Himagsikan

Copyright yr. 2019

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

by Manuel Cruz Ambrocio

KAY GAT ANDRES BONIFACIO

AT patay ay siya,
Naglinkod sa iba:
Ang aliping tanga.

Pinoy ngalan niya.

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Laban ng palad

Sigaw sa Balintawak:

Hindi papayag.

Sa putik ng karsada.

Intsik ang bida

Tondo'y Divisoria.

ANAK ni Bonifacio

Tayo ay bobo

Buhay ay shabu.

ISANG kahig, isang tuka

Itong napala

Bahay na giba.

TAYO ay lumusob

Buo ang loob

Makibaka't lumahok.

ANG Sedula'y pinilas

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Hawak ay armas

Dugo ay dumanak.

* * *

- mula sa aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio,

Copyright yr. 2017

KUNG ANO IKAW...

HABANG FILIPINO

ANG IYONG TURING:

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

BANSA MO AY ALIPIN,
AT IKAW RIN.

KUNG ANO
ANG PANGALAN

NG BANSA MO:
IYON ANG DIWA MO.

* * *

- mula sa aklat na Muling Himagsikan
By Manuel Cruz Ambrocio
Copyright yr 2019
PHOTO: from Malvar Museum

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

KAY EMILIO JACINTO

(December 15, 1875 - April 16, 1899)

AT, sa Bayan'g ito

Yumaman ang Tao:

Nang dahil sa pera,

Nagdamit nang bongga -

Hubad ang Kaluluwa.

Hindi nila alam ito,

Hindi nila alam ito.

AT, sa Kapuluang ito,

Kapag nagdusa, bobo.

Magmura ay tarantado,

Ang lumayas ay Santo -

Sa ibang Bansa ang trabaho.

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Hindi nila alam ito,

Hindi nila alam ito.

ANG lumaban ay gago,

Lulugmok ang Tao.

Sa galit sa Gobyerno,

Patay si Bonifacio -

At, higa si Emilio.

Hindi nila alam ito,

Hindi nila alam ito.

- mula sa Aklat na Ang Bagong Himagsikan

by Manuel Cruz Ambrocio,

Copyright yr. 2017

PHOTO: sa burol ni Emilio Jacinto

ANG BAGONG HIMAGSIKAN

Sa Panulat ni Manuel Cruz
Ambrocio